

సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 32 * సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి * సంచిక 44

కేంద్ర ఎన్నికల సంఘానికి

అల్లూరి పోటీ విశేషాలు

రాయపూర్ లో కేంద్ర ఎన్నికల సంఘానికి జరిగిన ఎన్నికలలో శ్రీ అల్లూరి పర్యవేక్షణ కార్యకర్తలచే 203 ఓట్లు రావడం అందరికీ - ముఖ్యంగా అంధ్రప్రదేశ్ లోని యూనిటీ ఫ్రంట్ లు నాయకులకు, కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ పండిత రెడ్డిగారికి - ఆశ్చర్యం కలిగించింది.

అల్లూరికి మొదటి రౌండ్ లో 203 ఓట్లు; తర్వాతి రౌండ్ లో 151 ఓట్లు వచ్చాయి. ఇవి రెండూ కూడా తక్కువ బెంగాల్ రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు అరుణాచలంపే ఎత్తున.

కేంద్రంలో కూడా ఈ ఎన్నికలలో రెండు మూలాలు ఏర్పడినవని, వంతు శ్రద్ధతో అంగీకారాలు ఇవ్వడం ఎన్నికల నలుగురినీ, అరుణాచలంపే బలపరచినది; వారికి వ్యతిరేకంగా 'జింజర్ గ్రూపు' వారు, శ్రీ మురారీ, ఖేమర్ వగైరాలు అల్లూరిని బలపరచారని

వచ్చి, వారి ఆశ్చర్యపోయాని కనుగొనగా అల్లూరికి ఓటిచ్చామని చెప్పేసరికి, పండిత రెడ్డి నివ్వరపోయాడట.

ఎట్లయితే నీమి అల్లూరి ఏకాగ్రతతో ఆ పాట వాడి, కాంగ్రెస్ లోని అతివాద, మిశ్ర వాదపర్వాల, మూల అవకాశాన్ని బాగా వినియోగించుకొని, స్వయం కృషి తో 203 ఓట్లు పొందడం గొప్ప విషయమేగాదా!

— మా. రా. వి.

తెలుస్తున్నది. అంటే అల్లూరి కాంగ్రెస్ పై మామూలు వ్యతిరేకతలకు పోటీకాదన్న మాట.

అల్లూరికి దక్షిణాది రాష్ట్రాల ఓట్లు ఎక్కువ వచ్చినట్లు తెలుసు. అంధ్రప్రదేశ్ లోని 24 మందిలో 16 మంది అల్లూరికి ఓటులేవారు. యూనిటీ ఫ్రంట్ లు వారు 8 మంది వారికి వ్యతిరేకం. కామరాజు వారు, నిజలింగప్ప వారు అల్లూరిని బలపరచడమనే సుష్టంగా చెప్పవచ్చు. శేరిలింగంపల్లి వచ్చినట్లు తెలుసు. పోటీ అల్లూరికి వచ్చిన ఓట్లలో ఎక్కువ భాగం వుత్తరాది రాష్ట్రాల నుండి వచ్చాయి. ఆ రాష్ట్రాలలో వుండే రెండు వర్గాలలో ఒక వర్గం వారు మామూలు బలపరస్తే, మరొక వర్గం అడగడం వల్లే అల్లూరిని బలపరచినట్లుంటుంది. ముఖ్యంగా ఈ క్రింద ప్రకటించిన సంబంధించి అల్లూరికి ఓట్లు వచ్చాయి. అప్పాంతులంపే వంటి ఒక చిత్రమైంది అంటున్న జరిగినట్లు చెప్తున్నారు. ఇటీవల ఆరాధ్య అధికారిగా పేరుపొందిన వ్యక్తికి గానూ పండితుడి వాగ్దానం చేసి, మంత్రివర్గం శ్రీ పండిత రెడ్డిగారి వద్దకు

ఆంధ్ర రాజకీయాల యధాస్థితి రాయపూర్ లో వచ్చిన కొత్త మార్పుల మీద

తాను తన రాజీనామాను యీనెలాఖరున జరుగు ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ సర్వ సభ్యసమన్వేషానికి సమర్పించానని శ్రీ సర్వేపల్లి రెడ్డి; తాను రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడిగా పేర్కొనించుటకు సంసిద్ధుడనని శ్రీ పల్లం రాజు ప్రకటనలు చేశారు.

శ్రీ పల్లం రాజుగారి ప్రాసంగిక శ్రీ సర్వేపల్లి రెడ్డిని ఎన్నికనంపడంలోకి తీసుకొనుటకు రాయపూర్ లో ఒప్పందం జరిగిందని మంత్రివర్గం ప్రకటించగా; అది యదార్థంగాదని శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి ఖండించారు.

దీనితో అంధ్ర కాంగ్రెస్ లోని వివాదాలు రాయపూర్ కు ముందు ఏ స్థితిలో వుండినవో, యిప్పుడు ఆ దశలో వున్నవని తేలిపోయింది.

మంత్రివర్గం విషయంలో మామూలు వివరించి, వారివైపు మరచుకోలే ప్రాంతీయ ముఖ్యమంత్రి దేవినేని కూడా కార్యకలాపాలు కొనసాగి కాంగ్రెస్ పార్టీకి మంత్రివర్గం వలె వున్నాడు.

రాయపూర్ లో అన్ని వివాదాల విషయాలూ తరిమికొట్టబడవని, యిటు రాష్ట్ర కాంగ్రెసులో, అటు మంత్రివర్గంలోనూ సానురంభం పెరిగిపోతుందని ఆశించబడింది. కాని అటువంటి దీనిని అంగీకరించరు.

నరసింహ రెడ్డి రాజీనామా యివ్వడం దానికంటే తీవ్రమైనది యూనిటీ ఫ్రంట్ లు వారు రాయపూర్ లో శ్రీ ఖేమర్, నాదార్ శ్రద్ధలతో విరూపక్షులను, దానివైపు యిరువద్దాల వారిని లెచి ముట్టాడారట. నరసింహ రెడ్డి రాజీనామా, ఆయన స్థానంలో పల్లం రాజుగారి ఏకగ్రీవ ఎన్నికలకు ఆ చర్యలో యితర విషయాలేమీ రాజీనామా అంటున్నారు.

యూనిటీ ఫ్రంట్ లు నాయకులు శ్రద్ధ కంటా శ్రీ గోవిందపల్లి రెడ్డిని కలసుకొని, పండిత రెడ్డి-పర్యవేక్షణ కార్యకర్తల వైపుగా మూలకీర్తనతో వ్యవహరిస్తున్నారని, పరిపాలనలో కూడా యూనిటీ ఫ్రంట్ లోనే పూర్తిగా జరిగిస్తున్నారని పోరాడారంటూ

7 తేది పట్టిపూర్తి జరుపుకుంటున్న ఆచార్య రంగా

కూడా విస్తరించడమనే వస్తుందని సుష్టం చేసినట్లు, ఆ పద్ధతిని అంగీకరించాడని మా 40 నిధిలో చెప్పారు.

శ్రీ నరసింహ రెడ్డి రాజీనామా విషయమై జట్టుబట్టడం, శ్రీ పి. సి. నువ్వా రెడ్డికి, అవ్వంలో తన యిష్ట ప్రకారం మరొకరికి మంత్రిత్వాలిచ్చుటకు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ పండిత రెడ్డి తన పనిదీక్షను ప్రాతిపదికగా తీసుకొని; కాని నరసింహ రెడ్డి రాజీనామాపై — కొరవ 7.వ తేదీ

నిర్మల

ప్లాంట్ షా * కాపీ పాడి

స్పెషల్ * వక్ర పాడి

.. అన్ని పాపులర్ బోధకులు ..

నిర్మల కాపీ వర్క్సు

ట్రంకు రోడ్డు — నెల్లూరు

గ్రామ్య : నిర్మల పో : 280

జమీనరైతు

శ్రీ కార్యకర్త, కార్మిక బహుళ పార్టీ
4-11-1960 - శుక్రవారం

రంగాజీ

నవంబరు 7 తేది ఆచార్య రంగా జన్మదినం. ఈ దివి జన్మదినానికి ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యత వున్నది. రేపు 7 వ తేదిలో రంగాగారికి 60 సంవత్సరాలు నిండుతాయి. యావ దాంధ్ర ఆరేజి వారి పట్టిపూర్తిని ఆనందంగా జరుపుతుంది. ఆది త్రైతాంగ పర్య దినం!

రంగాజీకి అప్పడే అరవై ఏండ్లు నిండాయా? అక్కరలే!

వారిలో యీ ఆరవ య్యవ పదిలో నిండు యువ్య సం. నవనవోన్మేషమైన నూతనో త్యాహూ పరవళ్ళు త్రొక్కుతున్నవి. ఆది వారి నిజజీవితంతో, రాజకీయ జీవితంతో గూడా ద్విత్వ యవ్యసమేనేమో!

రంగాజీ ఒక వ్యక్తిగాదు; ఒక సంస్థ. ఒక సంస్థగాదు ఒక మహోద్యమం. ఈ వ్యక్తిమానికి అంతమంటూ ఎప్పుడో తెలియదు. అంత పెరకు రంగాజీ జీవితం 'అరవ్య రవ్యమే'. ప్రతిభావంతమైన, ప్రజాసేవాసమన్వితమైన, ప్రయోజనకరమైన వారి జీవితం, 'ఉద్యోగపర్యం'లో ప్రవేశించాలని వారి ఆదిమానులుగావుండేవారు ఎంత అభిలషించినా, అవేదనపడ్డా ఆసుదినం సుదూర మౌతున్నదేగాని, సుప్రసన్నంగా వడం లేదు. ఇది శోచనీయమైన విషయం.

రంగాగారికి దర్పంతో కూడిన ఆధికారభవనం కంటే, చైతన్యవంతమైన ప్రజోద్యమ ఆధి పత్యమంటే అభిమానం మెండు. తన అభి ప్రాయాలను చంపుకొని, అత్యాభిమానాన్ని అణచుకొని, వ్యక్తిత్వాన్ని దిగజార్చుకొని స్వంతలాభం పొందడంకంటే; నిలకడ లేని వాడనే అపవాదును భరించుటకు గూడా సిద్ధపడి, తనకు, తన ఆభిప్రాయాలకు, తన కార్యనీరతికి స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యం తెచ్చుకుంటే తప్పరేమో, లేక స్పష్టించుకోవడమో గౌరవమని భావిస్తారు. అందువల్లనే లోకసహజమైన పద్ధతిని అనుసరించుటలో, కాంగ్రెస్ అంటే పెట్టుకొనివుండా లని ఉన్నిపర్యాయములు ప్రయత్నించినా, ఆది వారికి పార్థవ్యంలేదు. ఆత్మోన్నతికి ఆధిక ప్రాముఖ్యమివ్వకుండా వారు తన రాజకీయ జీవితాన్ని కాంగ్రెస్ అంకితం చేసివుంటే, ఆ సంస్థలోగాని, ఆ ప్రభుత్వాలలోగాని యానాడు వారిస్థానం సమున్నతమైనదిగా వుండివుండేది.

రంగాగారు ఎన్నో వ్యక్తిమాలు నిర్మించారు; ఎన్నో వ్యక్తిమాలకు నాయకత్వం వహించారు. కోట్లాది ప్రజలకు విముక్తి కల్పించిన జమీనదారివ్యవస్థను వారి రాజకీయ జీవితపు తొలిరోజుల భుజవలయం. ఆనాడు ఏ కాంగ్రెస్ నాయకుడూ ఆవుద్ధమ సారధ్యం కి పాపాసించలేకపోగా, రంగాగారు అత్యాజంగా అందులోమాడి, వ్యక్తిమాన్ని సాధించి, గమ్యం చేశారు. రంగాగారిలో జమీనరైతుల, 'జమీనరైతు' అనుబంధానికి ఆవుద్ధమ మేకారణం. అవాటినుండి రైతొద్యమాన్ని చేపట్టి - పార్టీ ఏర్పాటు - మార్కులకుండా నిర్విరామంగా ప్రబోధం పాగిస్తూనే వున్నారు.

అక్క రైతొద్యమమేగాదు - దేశక కార్యకులు

యానాడు అమూల్యమైనా గుర్తింపబడి, జీవనపాకర్లు కల్పించుకోగలుగుతున్నారంటే, అది రంగాగారి వ్యక్తిమనీచెప్పడం అతిశయోక్తిగాదు. యువకులలో జాగృతి కల్పించారు; విద్యార్థులను చైతన్యపంతులను చేశారు; పర్యవసానం ప్రోత్సహించారు. అప్పటి కాంగ్రెస్ వ్యతిరేక చర్యలుగా చిత్రించి వారిమీద చుప్రువారం సాగించినవారే, తర్వాత వాటి అపహరణి. ప్రాధాన్యాన్ని గుర్తించి తాము వాటిని నిర్మించక తప్పలేదు.

అక్క వ్యక్తిమాన్ని నిర్మించడం, బలపరచడం, శక్తిపంతుల్యేయడం రంగాగారి వంతుగా; చివరకు అవి వారికి వ్యతిరేకంగా పరిణమించడం వాటివంతుగావుంటున్నది. అట్టే కొన్ని వేలమందికి వారు రాజకీయ విజ్ఞానం కల్పించారు, వారిని వక్తలును జేశారు, రచయితలుగా తీర్చారు, పదవులిచ్చారు, పెద్దలనుజేశారు. వారిలో ఎందరు యానాడు రంగాగారి అనుచరులుగా వున్నారో చెప్పలేము. వాటిక నిర్ధారత కర్త, ఉద్యమ నిర్మాత, రాజకీయ అవార్థుడు. ప్రత్యక్ష రాజకీయాలకు, అందులో యానాటి రాజకీయాలకు, రంగాగారు సరిపడరు. రాజకీయంలో వారు అందరివలె విజయులు కాలేకపోవుటకు కారణం అదే.

రంగాగారు నిస్వార్థులైన వ్యక్తి. వారి రాజకీయ జీవితంలో ఎన్ని ఒడిదుడుకులు వచ్చినా, ఆధికారంలో లేకపోయినా, యానాడు వారు ప్రజానాయకుడుగా నిలువగలిగివున్నారుంటే రాజకీయాలలో నిశ్చి నిజాయితీకి వారు ఎక్కువ విలువపెట్టడమే కారణం. వారు తన అనుచరులపట్ల పితృవాత్సల్యాన్ని ప్రదర్శిస్తారు. వారి సంసారం యిరువురే; కాని వారి రాజకీయ కుటుంబం మాత్రం బహుళ విస్తృతమైనది. వారు సంతానహీనులు; కాని రాజకీయంగా వారిది కుచేల సంభానం. ఆంధ్రలో ఏ నాయకునికీలేని అనుచర బృందం, శిష్యులేటి, ఒక్కమాటతో ఏ త్యాగానికైనా సిద్ధపడే ఆప్తపర్వం, రంగాగారికున్నదంటే, అది వారి నాయకత్వంలోని, వ్యక్తిత్వంలోని విశిష్టతే. వారు శిష్యుకోటికి పితృకుల్యురు; త్రైతాంగానికి ఆప్త బంధువులు.

రంగాగారి శాసనసభ జీవితం గూడా సుదీర్ఘమైనది. వారు 1934 లో కేంద్రశాసనసభ సభ్యులైనారు. అనాటి నుండి యానాటి వరకు వారు పార్లమెంటు సభ్యులుగా అవిచ్ఛిన్నంగా వుంటున్నారు. ఇంత దీర్ఘకాలం సభ్యులుగా వున్న వారు ఆంధ్రలో ఏ ఒకరిద్దరోమాత్రమే. కాని రంగాగారివలె ఇంతకాలం, యంత అనుభవంగలిగి మంత్రిగా, లేక ఏ యితర పదవి తొందని సభ్యులుమాత్రం లేరు. రంగాగారు తరుగా మాతృమందిరంలో చేరి, యావయనుదోవైనా ఆధికారపాధ్యులతో దేశసేవచేయాలని ఆకాంక్షిస్తూ, ఆ కుభలగ్నంకోరకు ఎదురుమాడే మాటోటి అభిమానులు లేకపోలేదు.

పట్టిపూర్తి సందర్భంలో 'జమీనరైతు' రంగాజీ కుభాకాంక్షలందడమేస్తూ, వారి వ్యభాక జీవితం చైతన్యవంతంగా, పుర్యాహవంతంగా మారేట్లసాగాని అభిలషిస్తున్నాము.

ఈ సందర్భంలోనే రజతోత్సవం జరుపుకుంటున్న మా పోదరి 'వాదాని' పత్రికకు కుభానిందనలు.

వార్తలు-వ్యవస్థలు

రాయపూర్ కాంగ్రెస్

గత 29, 30 తేదీలలో మధ్యప్రదేశ్ లో పర్యటించిన ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ సంఘం సేవలం వ్యాపారసంఘం జరిగి యుంది. సమావేశానికి హాజరైన సభ్యుల సంఖ్య (382) యానాలుకంటే ఎక్కువ; కాని చర్చలలో పాల్గొన్నవారి సంఖ్య మాత్రం యానాలుకంటే తక్కువ. అంతేగాక చాడ ప్రతివాదాల తీవ్రతగూడా లోపించడం విశేషమన్నాడు పత్రికా విశ్లేషణలు.

ఏ సమావేశంలోగూడా తప్పుని విదేశాంగ విధాన తీర్మానానితోడు, మూడవ ప్రధానిని గూర్చిన తీర్మానం - యీ సమావేశంలో జరిగిన సాధారణ తీర్మానాలు. మూడవ ప్రధానిని గూర్చి ప్రధానమైన విషయంలోగూడా చర్చలు జరుగనూహంగా, ప్రాంతీయభారతీయ జరిగడంతో, యావత్తు దేశవ్యప్త్య, జాతీయ వ్యవస్థలతో జరిగేదంటే, దేశభవిష్యత్తును తీర్చిదిద్దే ప్రధానిని గూర్చి కాంగ్రెస్ సభ్యులకు ఎంత శ్రద్ధాపక్వతనం కలిగి పోవడమిది. ప్రధాని కాచర్చలోనే వుత్సాహంతో సభ్యులు, ప్రజలలో ఏమాత్రం ప్రబోధం చేయగలగతాలో, ప్రధానిని విజయనగరి ప్రజల సమావేశాన్ని ఏమాత్రం సమీక్షించగలగతాలో పూహ తీతం. ప్రధానికంటే ఏ ప్రధానితోటి బహుశా ద్వితుం దికి సంబంధించిన వాద్యులుగా కాంగ్రెస్ వాదులు భావిస్తున్నారని, దాని విషయం తమందరి పనుష్టకృషిమీద వాద్యుని మద ఆధారపడివున్నదని గ్రహించడంలేదు. కాంగ్రెస్ వాదులలో మార్పురానిది ప్రధానిని గూర్చి ప్రజలనుండి చైతన్యవంతమైన సమావారం.

రాయపూర్ సమావేశం సంబంధం సంబంధించిన నియంశావళి మార్పులకు ప్రధానమైన సమీచించింది. పాతీశ్చేబాదు గాంధీ త్రోవీ పురుష; యిన్ని చాకలో పూనా అభిలభారం కాంగ్రెస్ సమావేశం నిరాకరించిన,

ఎన్నిక వ్యవస్థలో కార్యవర్గ నిర్మాణం జరిగానో తీర్మానాన్ని కామెటార్ కాంగ్రెస్ చేసింది. దీనివారం భావనలో జరిగిన ప్రాంతీయ కాంగ్రెస్ వార్షిక సమావేశంలో కార్యవర్గంలో మూడవవంతును ఎన్నిక వ్యవస్థాధిక్తియడం జరుగుతుంది.

ఎన్నిక వ్యవస్థావచ్చేవరకు నిజమైన ప్రతినిధులని, వారిపట్లవున్న గౌరవభావం, వారిమాటను విలువ యితరులకుండదనే అభిప్రాయం కాంగ్రెస్ అగ్రనాయకులకు - ముఖ్యంగా ప్రధాని నెహ్రూకు - ఎందుకు కలిగిందో విచిత్రంగావుంది. ఎన్నిక వ్యవస్థ అనేది, ప్రజాస్వామ్యమనేది, ప్రభుత్వంలోని లేక ప్రభుత్వసమావేశమైన సంస్థలలోని వాటి విషయంలో వాటిందగివుంటుంటేయోగాని, కాంగ్రెస్ సంస్థమంటే వాటికి సంబంధించి ఆవశ్యకతలేయోగాని మా అభిప్రాయం. గతంలో ఎన్నిక వ్యవస్థావచ్చిన సభ్యులు కానందువల్ల కాంగ్రెస్ అగ్రనాయకులకు గౌరవం తగ్గలేదు; వారిమాటకు చెల్లుబాడలేకుండాపోతేడు. పైగా వారిపట్ల కాంగ్రెస్ వాదులతోగాదు, ప్రజలకుపైకం విశేష భక్తిగౌరవాలుండినవి. వారిపట్ల మగ్గివాడగా అమలుజరుగుతుంటే నది. దీనికి కారణం ఎన్నిక వ్యవస్థా కార్యవర్గం భర్తీగావడం - కాకపోవడంగాదు. కార్యవర్గంలోనివారు ప్రజామృదయాన్ని, నిత్యాన్ని హంగొన్న ప్రతిభావమన్వితులైన ప్రజానాయకులుగావడం; స్వార్థవర్థము తాకత్వాలకు అతీతులుగావడం; యే సమస్యనైనా, యే వివాదాన్నైనా దాని సుదా దోమలనుబట్టి నిష్పాక్షికంగా, శరీకృపించడం; తమ శరీకృరాన్ని నిశ్శృంగమొంటంగా, నిర్దాక్షిణ్యంగా అదులు జరిపి ప్రయత్నించు కాపాడడం - యీ కారణాలవల్ల కాంగ్రెస్ కార్యవర్గమంటే భిక్షుభిక్షుండినవి, దాని ప్రతిష్ట ఎవరెప్పుడు భయంతో సమావ్యవంగా వుండేవి. ఈ పుత్తను, పుత్తార్, భారం కాంగ్రెస్ సమావేశం నిరాకరించిన,

— గౌరవ 7-వ శతీలో

జమీనరైతు లివర్ కుక్కర్

పిల్లల లివర్, స్ప్రీన్ వ్యాధులకు

మా దాక్తురు పత్రిక నెలా వచ్చెదరు

మా భారతదారుల సౌకర్యానికి - లాభానికి యీ దిగువ కనుపించిన ప్రదేశాలలో ప్రతి మాసం నిర్దిష్ట తేదీలలో - పలహారు పొందుటకు మా దాక్తురు అందుబాటులో వుండును.	ప్రదేశము:	సమయం:	ఆదేశము:
బెంగాలు	8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31	మండి 12 వంతు అణం తా హోటల్ - బర్మింగ్ హామ్, నీలింగ్రావాట్ 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31	కాశ్ మహల్ హోటల్ - పోస్టల్ డివిజన్, హైదరాబాద్ 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31
తెలంగాణ	12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31	మండి 11 వంతు అణం తా హోటల్ - పల్నె.	
చీరాల	13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31	మండి 11 వంతు అణం తా హోటల్ - పల్నె.	
గుంటూరు	14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31	మండి 12 వంతు అణం తా హోటల్ - పల్నె.	

జమ్మి వెంకటరమణయ్య అండ్ సన్స్, మద్రాసు-4

నె 17/285, మ, హిందీ స్ట్రీటు, గాంధీనగర్ - బెంగళూరు - పిల్లల వ్యాధులకు - విజయవాడ-2, పిల్లల వ్యాధులకు - విజయవాడ-2.

హైదరాబాదు లేఖ

కృష్ణ-గోదావరీజలాల వివాదం

రిటైర్ అయిన మన ఇంజనీర్లు పరదాష్ట్రాలలో
ఉద్యోగులు గావడమే కారణమా?

కృష్ణ గోదావరి నదీతాలల పంజరం వివ
యంలో మైదానం, మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం
చేస్తున్న ప్రారంభం, పెనుకున్న గోల్డెన్
మాన్డ్ డాక్టర్ గోపెన్న కన్యలు భారత
దేశంలో చాలామంది వున్నారని భావించ
వలసివుంటుంది.

మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కావలసింది, విద్యుత్తు, పునరుద్ధరణ కోయవా ప్రాంతాల్లో ఉన్న అవసరక యిచ్చిన నీరును ద్వీగుచ్ఛ్యతంచేయడం, కివోహోపాటు మరియు కొంతవరకూడా అభివృద్ధి కొంత నీటిపారుదల కోసం నియోగించుకోవడం. మైసూరు రాష్ట్రంలో మలక్రభా ప్రాంతాల్లో 1951 వాటి ఉదాహరణ మించి నీరుచే విలవచేసే యత్నం చేస్తున్నారు. రివర్, గుడ్డర్, నాయమాకర్తల్లాలో నీటిపారుదలపై ర్యాంకోసం కృష్ణ నీరును, అభ్యంతరముకోవాలని కూడా వారు వాంఛిస్తున్నారు.

ఇంతమాత్రంలో అంటే 1951 ఒడంబడిక రద్దులు, మైనూరుకు కృష్ణసీరులో అధిక భాగం లభ్యమైనంతమాత్రాన ఏమి కొత్త ప్రాజెక్టులను తమప్రాంతంలో కట్టుకొనవలగు తారవీ కాదు. అలా కట్టడం చాలా ఖర్చుతో కూడుకున్నవని, అందువల్ల ప్రయోజనం అంతగా వుండదని ఇంజనీర్ల అభిప్రాయం. కానీ అంధ్ర ప్రాజెక్టులను అప్రచేయాలని గోల పెడితే, యంగలద్ర ఏడుతూ తమ చాలా పాత్రుకావచ్చును. కిక్కిరింపజేయుటకు చాలా భాగం లభించవచ్చునని ఆశ.

అపలు మైసూరు రాష్ట్రానికి కొన్ని
అలవాట్లు వున్నాయట. ఇతరరాష్ట్రాలతో
తగాదలు వచ్చినప్పుడు, లోకమంతా మునిగి
పోతున్నట్టుగా గోలపెట్టడం, తరువాత
అంతర్జాత్రాప్తి సమావేశాలో హాజరవడం, జరి
గిన నిర్ణయాలు అంగీకరించడం, తరువాత
ఒడಂಬడికకు సమ్మతిస్తూ ఉత్తరం పంపక
పోవడం. అదివరకు మద్రాసులో 1935లో
కుంగర్లద్ర పేరుపై జరిగిన ఒడంబడిక కానీ,
కాశీ సీటివిషయమై జరిగిన ఒప్పందాల
సందర్భంలో కూడా ఇలాగే జరిగిందని ఆనంధ
మూర్తి వివరించారు.

శిక్షించుచు చేరుకున్న సమాచారంబట్టి
యాత్ర, కృష్ణా గోదావరిలై ఏవిరాట్టలలో
ఏవిప్రాజ్ఞలు నిర్మాణంచేయదానికి వీలవ
కుండు, ఆపలు ఈ సమస్యను జలాల
ఎన్నూ తెలుసుకోజేలందుకు భారత కృషి
శిక్షకు వ్యయంగా ఒక పాంథిక నిపుణుల
సంఘాన్ని ఏర్పాటుచేయవని తెలుస్తున్నది.
ఇలాంటి గూఢచర శిక్షిసమాజంతో ఆంధ్ర
ప్రదేశ్ కృషిని ఆర్థిక పరిస్థితిరాయని
రాజాగారు అంగీకరించ పోయినప్పటికీ,
భారత ప్రభుత్వం యాత్రా ఒక సంఘాన్ని
జేసివలయుచే ఆంధ్రప్రదేశ్ కృషికి ఈ
సంఘ కార్యకలాపాల్లో యాత్రా సమాజ
రించదానికి చివరంగా వున్నదని తెలుస్తు
న్నది. నిజానికి యాత్రా సమాజం యా
యచాను, మెరుగు, మౌరవాగారు ప్రభు

కావున, ఈ ఉద్యమములపై తయారుచేసిన ప్రాత్యేక రిపోర్టులను కేంద్ర జలవిద్యుత్ కమిషన్, ప్లాన్ నింగ్ కమిషన్ వారి సాంకేతిక సంఘం పరిశీలించేసి, వరుణ్లావును సీ రు ను గమనించి, ఆ సీ రు వద్దనియోగం జరగడానికి వీలుగా ఆయా ప్రాత్యేక రిపోర్టును, పై రాష్ట్రాలవద్ద 1951 లో జలాలపంపిణీ జరిగింది. మరో సారి ఇలాంటి పరిశీలన జరిగితే సిద్ధాంతరీత్యా అధ్యంతరం నూతననిండేమి లేదు, కాని 1951 లో జరిగిన పంపిణీననుసరించి ఆంధ్రప్రదేశ్ కృష్ణ భుక్తి కలపెట్టి కడుగున్న, కట్టబోతున్న ప్రాత్యేకత ఈ పునఃపరిశీలన ఆటంకం కలిగించుచుండదు. ఈ విషయమై ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రైస్తవ భుక్తి కలపెట్టి మూలము కోరిక అవసరం. ఏ పరిస్థితి

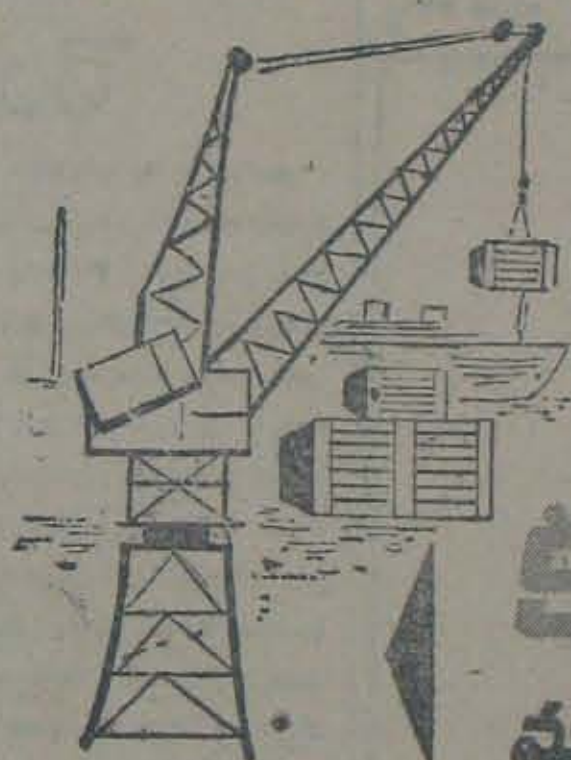

కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుని ఆగౌరవపరుస్తూ తాను మోక్షావలేదని శ్రీ అబ్బాదు సెత్యనారాయణ రాజు శ్రీ సంజీవరెడ్డికి; ముఖ్యమంత్రిమీద తమకు విశ్వాసమున్నదని శ్రీ సంజీవయ్యకు శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి తిట్లువ్రాశారని దినపత్రికల వార్తల మీద వ్యంగ్య చిత్రకారునివ్యాఖ్య.

మొదట కాగాయకపాఠం (తెండవవేళో
పూ), శ్రీవైం, పోతంపాడు ప్రాత్యక్షం
దెబ్బపెట్టడం మా దాని. ఇది ఆంధ్ర
కళా (తరువాత) కవీంద్రుల పాఠంవల
సిన పాఠం.

ఈ నీటి జలాల విషయంలో గమనించరగ
అంతమొకటి వుంది. ఒక రాష్ట్రంలో రైతుల
పరిధాన ఇంజనీరుకు మరొక రాష్ట్రం వున్న
గం యిచ్చి ఉపయోగించుకోవడం జరుగు
తున్నది. సాంకేతిక పరిధిభావంకు కొరత
వున్న ఇండియాలోంటి దేశంలో ఇలా చేయ
డం అవసరమేకాని ఇందువల కొన్ని ఇబ్బం

ముఖ వస్తుకాయ, ప్రాచారాచాదు ర్వాప్తిం
 విభజన సరిగవచ్చును అప్పుడు చిహ్నంబునగా
 వున్న ఒక మహాకాయుడికి ఏ విధంగానైనా
 ప్రాచారాచాదులూనే వుండాలి కలంపు తెలి
 గింపి. ఆయన కర్మాటకము అయినందున
 అంధ్రప్రదేశ్ లోని ఆయన్ను కవచగృహదేవ
 గజ్జికాచెప్పింది. తప్పనిసరిగా మైసూరును
 వెళ్లవలసి వచ్చినందుకు కవిగా ఆయనదాక్షిణ్య
 కం(గద్య), రాక్షసీబంధ (ప్రాశస్త్యలకు సం
 బంధించిన కాగితాలన్నీ తెలుపినట్లైతాడు.
 ఇందువల్ల ఈ ప్రాశస్త్యంవల్ల తెలుగుగా కా
 ————— 10.6 కేరళ

మెట్రిక్
పద్ధతి

కనకమ్
మరియు

સેન્ટ્રલ
વર્કસ

1960 ఆక్టోబరు 1 తేదీనుండి కష్టమ్ము మరియు సెలక్షన్లలో ఎక్స్‌యూజలలో మెట్రిక్ పద్ధతి తూనికలు - కొలితలు అమలులోనికి వచ్చాయి. అప్రకారమే సుంకాలరేట్లు మెట్రిక్ పద్ధతి ననుసరించి యిప్పుడు లెక్కింపబడుచున్నవి. రేట్లు అన్నియు గూడ అచరణ సాధ్యమైనంత సాన్నిధ్యంగా మెట్రిక్ యూనిటలోకి మార్చబడినవి.

వెట్టిక పద్ధతి

అంతటా ఒకే వద్దతి - ఎంతో సులభమైనది

ಕೃಷಿ ಪ್ರತಿಭಾ ವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

DA-60/390

- సమితిని ద్వంసంజేయడం ప్రపంచానికి కీడు
- కాంగ్రే ఉదంతం నేర్పుతున్న రెండు పాఠాలు
- ఆల్టిరియా సమస్య త్వరలో పరిష్కారంగావచ్చు
- క్యూబా రక్తి: చప్పగావున్న ఆమెరికా ఎన్నికలు

విద్యారాజ్య సమితి జయంతి శ్రవణం చంద్రుని గరివారం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా 15 సంవత్సరాలైనది. రెండు శ్రవణం నూతనంగా మారిన భీతికెందిన జనం 'ఇక యుద్ధం రావడం' అనే సంకల్పంతో యీ సంవత్సరం పుట్టించారు. కాని మళ్ళీ ఒక యుద్ధం రావడానికి కావలసిన క్రయశక్తి తరఫుల్లోగా దరిమిలాన జరిగింది. ఈశ్వరకృప వలన, అట్టి పూర్ణశక్తి ఫలితంగానే యుద్ధం చేసే బు లేకుండా పోతున్నది. ఈసారి యుద్ధం వస్తే సర్వశాశనమేగనక యుద్ధం రావడంలేదు. యుద్ధంరాకున్నా, ద్వేషాలు ఎక్కువగానే వున్నవిగనక రగా చాలకేమీ కొడువలేకున్నది. అందువలన

రగాచాలాడుకుంటూ రాజ్యాలు పమాదేవనం చేస్తున్నది. విద్యారాజ్యసమితిలో నైతం ఈ కలహం లన్నీ ఈడుకురాబడుతున్నది. సమితికి రాధ్యతలేక్కవ. వాటిని నిర్వహించడానికి ద్రవ్యం కావలెను. చందాలద్యారా చానిని ప్రాసూత్యంతోలే చందాలు వేసినవారు సరిగా ఇవ్వడంలేదు. కొన్ని దేశాల సభ్యత్వం ప్రసారం కాకుండా వున్నది. గౌరవముపై కోరికలున్నట్లు కాంగ్రే గడలిక వచ్చిఉంది. సమితి అందులో ప్రతిబంధకంలే, మన శ్రద్ధాని అన్నట్లు, మొత్తం ఆఫీసలోనే పెద్దగందర గోరం జరిగి, కడకు ప్రాశంధికమైన అల్ల కల్లోలం వుట్టింది. సమితికోశ్యం శ్రవణం చంద్రుని కాపాడింది. కాని, సమితి నిర్వా

హతలను అటునుండి, ఇటునుండి నిందించే వారే ఎక్కువగా కనిపిస్తున్నారని, మెచ్చేవారు కనిపించడంలేదు. ఎవరిమీద ఎవరికి ఎన్ని కోపాలున్నా, సమితిని ద్వంసంజేయడానికిగానీ, సమితి కార్యాన్ని మరింత క్లిష్టంజేసేటట్లు దాని అంగవిచ్ఛేదాన్ని మార్చడంగానీ శ్రద్ధించానికి కీడగాని మేలుగాదు.

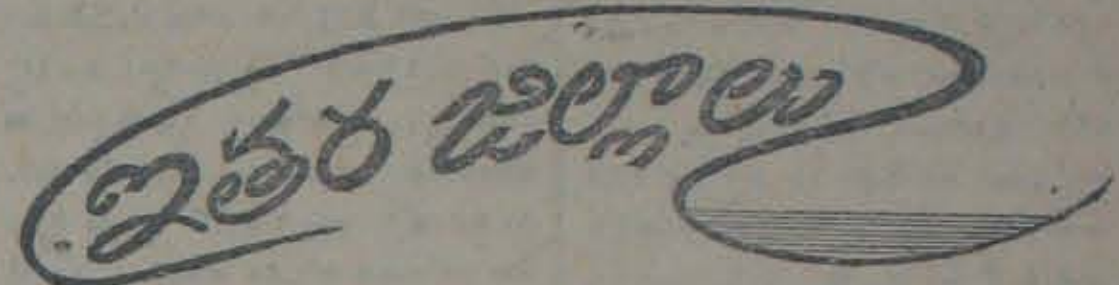
మృతపు అమూల్యం తిరిగి, ఇప్పుడు అతిదీ ప్రత్యక్ష కాపాటూ సమితి నిర్వహణలను తిడుతున్నాడు. క్రిందపడినా ప్రాణాలు తవడేమి ముఝాలో అంటున్నాడు. కాంగ్రే నాయకుల తిట్లన్నీ సమితి శీతలం దీవనలు. ప్రస్తుతం కాంగ్రేలో హోదాతో సహా అంతా సమితి కార్యకర్తలను దూషించే వారు. అయినాకా మేరేగిలేక సమితి ఆశ్రయంలో వున్నాడుగనక తక్కువలంగా ఆయన మోటికే తారంజేయకున్నాడు. సమితి కాంగ్రేలో కాంతిద్రవలను కాపాడి, మరి

—కొంప H.వ శేతలో

గజపతి నాయుడుకు జీవిత ఖైదు!

అగ్నిపాత్రగా భావించబడుతున్న భార్య, ఎనెమిదిమంది పిల్లలతో, 45 సంవత్సరాల వయస్సుకలిగి అయిన కమలమ్మను మద్దిపూర్వకంగానే రివాల్వరుతో కాల్చి చంపాడని ఆల్టిరియా పరుసూ, విజయవాడ విద్యుచ్ఛక్తిశాల సూపరింటెండెంట్ గవర్నరుగా వుండిన శ్రీ గజపతిరావునాయుడికి, హైకోర్టు డివిజన్ బెంచి యాదర్శన కారాగారానికి విధిస్తూ తీర్పుచెప్పింది.

గజపతిరావునాయుడు తన భార్య కమలమ్మను 1959 అగస్టు 10 తేది రివాల్వరుతో కాల్చిచంపాడని ఆల్టిరియా గం. కృష్ణ జిల్లా సెషన్సుజడ్జి తేను త్రోసివేయగా, ఆ ప్రిలు మై హైకోర్టు యీ తీర్పు విధించింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ఒకేరోజు రెండు పండుగలు

ఆంధ్రకు ఈ వారంలో ఒకేరోజు రెండు పండుగలువచ్చాయి. నవంబరు 1 ఆడుదినం. ఆంధ్ర శ్రీ దేశ్ అవతరించింది అలా. దేశంలోకంతా శంకారాచార్యుల పుణ్యక్షేత్రంగా అమలు జరిగింది. ఆ దినం. అందువల్ల రాష్ట్ర చరిత్రలో నవంబరు 1 విశిష్టతనిగినది. 1 తేది రాష్ట్రవిజయంతో, ఆంధ్రప్రదేశ్ అనంతరం నివేశనంకంటే, శంకారాచార్యుల వార్షికోత్సవమే ప్రధానంగా వహించింది. ఆవాడు రాష్ట్రవంతా అల్లకొనివున్న సమితులు, తరిమల్లులు శంకారాచార్యులను స్మరిస్తూ దీపావళి శంకుగళా జరిపాయి. ఆలా ప్రత్యేకంగా ప్రాత్ర ఆభిషేక కార్యాలకు ప్రారంభోత్సవం జరిగింది. దేశ కాయకుల సందేశాలు, రాష్ట్ర మంత్రుల పునీతవల, స్థానిక కాయకుల పునీతవల పాలతో రాష్ట్రం ప్రతిధ్వనించిపోయింది, శత్రువులు నిందీర్యుని.

ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరిం జరిగి నాలుగేళ్లు నిండింది. ప్రత్యేక రాష్ట్రవాంఛ సాధనంబిది ఏదేమిటా క్రితం అయినది. ఈ కాలంలో రాష్ట్రం విజయముగా అభివృద్ధి చేపు పురోగమిస్తున్నది. దేశంలో తనవల్లై త్యాన్ని నిలబెట్టుకోవటం, తనరాష్ట్ర అభివృద్ధికి యీ ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఎంతో గౌరవ వహిస్తుంది. భామరాష్ట్రవాంఛ గౌరవ కాగిన, దేశవమైత్యులకు ధంగకారిగాని కాదని ఆంధ్రరాష్ట్రం గుజువుజేసింది. ఆభివృద్ధి కార్యాలలో పురోగమిస్తున్న పునీత; అన్యాయ విషయంలోగూడా అభివృద్ధి పుండడం ఒక్కటే యీ పంతోవ సమయంలో విచారించబడిన విషయము. పునీత్యులతో, పునీత్యులతో, ముఖ్యంతో ఆంధ్ర ఆదర్శ రాష్ట్రం కాగలిగిఉండే నవంబరు 1 ఆంధ్రం అనవల్సింది.

శంకారాచార్యుల ఆదర్శ ప్రాణమైనదే. ఈరంగంలో నుండదును శేషించుకు ఆంధ్ర ప్రభుత్వం గర్వపడవలసిందే. కాని శంకారాచార్యులకి తగినట్లు మనగ్రామాలు, ప్రజలు గూడా అభివృద్ధి కాలేదు. ఈర్ష్యలు, ద్వేషాలు, స్వార్థాలు, పంతులతలు యంతా ప్రజాదీక్షలతో ప్రధానంగా వహిస్తున్నాయి. సమితులు చక్కగావనికేస్తే సర్వోత్తమమై వతే. కాని చక్కగావనికేనే వారావలం యంతా నెలకొనలేదు. సమితిపన్నిలు తల్లెలను కలుపింకేకాయి. ఆ కలుపింకే వారే వరిలం ఎమితిపాలలలోగూడా ప్రతినిలిస్తూ, అది నివేశితకార్యక్రమాన్ని నిర్వహించలే కున్నది. తదవి తిమకొరకు, తమ ఆధిక్యం కొరకేగాని, గ్రామాభ్యుదయంకొరకు కాదనే ఆభిప్రాయం ఆధికారినికీ వచ్చేవారికీ వుంటున్నది. విజ్ఞాపంబెరిగి, ప్రజల మనస్తత్వాలలో మార్పు వచ్చి, ప్రజానీవాధిక్తి రగిలేవంత యిది విలయవంతం కాగలవని ఆశించలేము. అంతవరకు ఆదర్శాన్నివల్లిస్తూ, శేషులు చేసుకుంటుందాం.

శ్రీ పిదతల రంగారెడ్డిగారి ఆధ్వర్యంలో ప్రజావికాశాని, పురోగమిని రెండూ - పరికా సామకలక్ష్యక్షేత్రామాత్రం - సమన్వయంగా పనిచేస్తున్నాయి. రాష్ట్ర అభివృద్ధి కథకాకాదు, ప్రజావికా కార్యక్రమంకీ విశేషమైన ప్రచారం శ్రీ రంగారెడ్డి మంత్రి శ్వంపల్ల కలుగుతున్నది. రేడియో శ్రవణం గాలు, పత్రికావ్యాసాలు, ప్రత్యేక కామ యంత్రాలు విస్తారంగావున్నది. భారతదేశంలో ప్రజావికా ప్రచారానికి విషయంకీ ఏదైనా యిచ్చేట్లుంటే అది మన రంగారెడ్డిగారికి చెందవలసి వుంటుంది. ప్రజావికా విస్తృత పురోగమం జరిగిస్తూ శ్రీ రంగారెడ్డి, వారి పురోగమిని అభినందిస్తుంది.

—కొంప H.వ శేతలో

మెట్రాన్ మోటార్ అండ్ జనరల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ వారితో భీమా చేసినప్పుడు అన్ని క్లెయిములు త్వరగా తీర్చబడును

మీ ఆస్తులు, వస్తువులు అమూల్యమైనవి. వాటిని మెట్రాన్ మోటార్ అండ్ జనరల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ వారితో అగ్ని - దేశీయ సముద్ర ప్రమాదములనుండి రక్షణకు భీమా చేయండి.

మెట్రాన్ మోటార్ అండ్ జనరల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్
(టివిఎస్ వారి సంస్థ)

హెడ్ ఆఫీసు : 52, పీటర్స్ రోడ్డు - రాయపేట, మద్రాసు-14.

బ్రాంచి ఆఫీసు : 17/62, బ్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

శీస్తు రెమిషనిచ్చి, ఋణాల
వసూళ్ల గడువు పొడిగించాలె!

కావలితాలూకా పంచాయతీల సంఘ విజ్ఞప్తి

కావలితాలూకా తుంచాయతీ అధ్యక్షుల సంఘ సమావేశం, ఆగస్టు 14, రేడియో క్రీ. బండి గోపాల రెడ్డిగారి అధ్యక్షతన కావలి తుంచాయతీ కార్యాలయంలో జరిగి; కావలి తాలూకాలో ఖైదు ఉన్న వీరప్పడిండుకు శిక్ష మరొకటిగా మార్చబడింది; శిక్ష విధించాలి, వ్యవసాయ ఋణాల చట్టంపై గడువును పొడిగించవలసి నిందించి; రిసాల్యూషన్లు ఎదుపుల తంతకం తుంచాయతీల ద్వారా జరుపవలసిందిని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ తీర్మానాలు గానించబడినవి.

— మహా విప్లవం.
వెంకటగిరి వీధోల్లా

కృత్యక్రమమునకు నామకములు పాఠ్యమున కిది. అట్లు ర ర మామకా గారు గుంటూరుకు బదిలీకాబడిన పందర్బంబా, స్కూలు ఉపాధ్యాయ - విద్యార్థిబృందం, గత 23 లేదా ఘనమైన విద్యోగముల నభ్యాసం జరిపారు. పథక అధ్యక్షతనహించిన కానన పథ్యము కృపానిలేదే వెంటనామకరణిగారు క్రమంగిస్తూ, శ్రీ రమామాకా గతి రెండే కృత్యములు అభివృద్ధికి ఎంతో కృషి జేకారని, వారే ఒక విద్యార్థి అని ప్లాఫంబారు. ఉపాధ్యాయలకత్తం గా కృత్యములు ని. పుల్లయ్య, ముని కృష్ణారెడ్డి; విద్యార్థుల తరపున కృపాని వెంగారెడ్డిగారు ముచ్చటిస్తూ, రమామాకారి మగులపంతుల తమందరినీ వారికి సన్నిహితులను చేసిందని, వారిబదిలీ విచారకరమైనదని, వారు యీ స్కూలులో లేనిలాంటిను క్రొత్త పాఠ్యమున యువకులు అయిన శ్రీయం.వి. వెంటనారెడ్డిగారు తిరస్కరించిన నడిచిరి. కృత్యముల కృష్ణయ్య కృత్యములగుడా మాట్లాడిరి. విద్యార్థులు కృత్య రమామాకారికి విద్యోగముల కృత్యమునిచ్చిరి. కార్యదర్శి పందన పమని యంతో, వైబ్లానిక క్రమర్యాలతో కార్యకృత్యం ముగిసింది. —పి. వి.

ನಾದೇಶ್ವರಿ ಖಂಡ್ರಿಗ ಪಿರ್ಯಾದು

వాయుదుపేట భూమి తపాల్కొంగు
 వారినిగూర్చి ఒక మెంబరు విర్యావజ్రేస్తు
 న్నాడు. జిల్లినదయ్యకు గుహస్తా పారపా
 ట్యూ రసీను చేరకుంటే చేరబోయింద
 వచ్చుగాని, దయ్యమాత్రం జరుగాకుండా
 పోలేదని అంటారు తదధికారు.

అవ్వతీసుకునేటప్పుడుండే పం తో మం,
శరద్ధ - సమాజంగా - చెల్లించేటప్పుడు వుం
డదంటేడు. అది మా ఒక్కరికి సంబంధించే
గాదు, మరొక్కరిపై అవ్వతీసుకునే వారిం
దని తెలిసి అట్లే వుంటున్నది. ఎవరూలేయ
కుంటే అధికార్థమేమిట; మంచిగా, చెయ్య
దగా ఎన్ని పాపాడేగి కామరూపిగాడు; అప్పుడు
నిర్మూలమంటా, నిర్బంధపద్ధతిలకు వారు
దిగవలసివుంటుంది. అది మనకు జ్ఞానంగా

తోస్తుంది. కృత్యం గాని, కార్యం గాని అత్యవసరము వాయిదా వేసినప్పుడు, అధికార నిర్వహణపై అత్యధికమైన ఆసక్తి వస్తుంది. అప్పుడు కాలకాలముకే ప్రయత్నించి కృత్యం నుండి వాయిదా తెచ్చుకోవచ్చు. అంతేగాని మనకోరికగా వారి వుద్దేశాలకు

భంగం దెచ్చుకోమనడం వ్యాయం గావుం
టుందా?

శాస్త్రజ్ఞులవారి ఖండేగ వీర్యావీణకుడా,
 వ్యాంకు ఉద్యోగుల కష్టమూలను గమనించ
 గలరని అభిప్రాయము.

చీకబోలు స్వతంత్రపార్టీ

స్వతంత్రపార్టీ కా య న్న దు శ్రీ వెల్లేటి వెంకటకృష్ణారెడ్డి గత 25 లేదా 30 ఏళ్లుగా రాగా, గ్రామాధ్యక్షుడయి పంపించారు వారికి పూజయాలతో పున మైన స్వాగతమిచ్చి గ్రామ విషయములనుగూర్చి చెప్పుకొనిరి. పార్టీలు పెంచుకుంటే గ్రామాధ్యక్షుడయి చెబుగింటుందని, కావున ఎవకుర్కితో వుండిన, అన్ని చక్కబడగలవని శ్రీ వెంకట కృష్ణారెడ్డిగారు హితవుజెప్పిరి. తదనంతరం జోశువల్లికిపోయి వారి సన్మానమునుగూడా స్వీకరించిరి. ఈ రెండు గ్రామములతో పరంత్రపార్టీకి పాపమేర్పడినది.

—సి. తరళరామయ్య.

కౌవలి కళాశాల

25 తేది వ్యవసాయమితి దివ్యోత్సవం జరిగింది.
— గ్రామ 9వ పేజీ.

పండవి తినగా పసికూనలు
ప్రాణాలు తీసిన పాషాణం!

మైసూరు రాష్ట్రంలోని ఒక గ్రామంలో యిద్దరు పిల్లలు ఒకటేమంది ఆరురకగా యింటికి తిరిగివస్తున్నారు. అమ్మనడిగి తెనడానికి పెట్టించుకోవచ్చు నని, ఇంటి నమీపానికి వచ్చేవరకు మంచి ఆరటిపండాకటి ఏర్పికోవడవేసి వున్నది. ఆ పిల్లలకు యికనేంకావాలి! సంకోపాతికయంతో ఆ కడలిపలాన్ని చెరిసగం తిన్నారు. ఇకనేముంది!-అ పసికందు లిరువురూ నూరేళ్లు పూర్తి జైనుకున్నారు!

ఒక చంద్రో మూషిక సంహారానికి
పాపాదం అరటిపండులో పొదిప
పెట్టారు. కాని ఎలుకలు మాత్రం
దానిని ముట్టకకుండా తెలివిగా
తప్పించుకున్నాయి. అల్లాలు
ఎలుకలు వివర్ధించిన ఆపాపా
భరాన్ని విధిలో పారవేసింది. అది
యీ పనికిండుల ప్రాణాల తీసింది.

నవభారత సేర్కాతలు

ವಿದ್ಯಾವ್ಯಾಪ್ತಿ

అంకితమైన వ్యక్తి

ప్రశంసనీయమైన సేవకు 1959 లో జాతీయ బహుకృతి సందుకున్న
 తారితో, మద్రాసు రాష్ట్రంలోని దక్షిణ ఆర్కాడు జిల్లా వర్మలపట్టి గ్రామ తోర్ణ
 డివిజన్ పాఠశాల ప్రధానాధ్యాపకులైన శ్రీ ఎ. అంబలవాసన్ ఒకరు.

మనుష్యుడి సంపత్తురాల న్నామనీయమైన సేవా కాలంలో ఆయన ఎన్నో
వికపాథ్యాయ పాఠశాలలను బహువికపాథ్యాయ పాఠశాలలుగా మార్చారు.
స్థానికుల సహకారాన్ని చూడగా చెనకినే ఆయన ఈ విషయాన్ని పాఠించగలిగాడు.

విద్యావ్యాప్తికి తన జీవితాన్నే అంకితం చేసిన విద్యుత పాఠశాలలో
మేధావ్యు ధోజనశాలను కూడా ఏర్పాటుచేశారు.

శ్రీ అంబలవాసన్ వంటి ఉత్సాహవంతులే మన జాతి పురోభివృద్ధికి బలమైన పునాదులు వేస్తున్నారని చెప్పవచ్చును. ఇటువంటివారే సమభారత నిర్వాణానికి ఎంతో దోహదం చేస్తున్నారు.

ప్రణాళిక ద్వారానే
సంపద, శ్రేయస్సు
ప్రణాళిక కోసం కృషి చేయండి.
ప్రణాళిక కోసం పాదుపు చేయండి

— १०८ — S. २०००

202 270 0-30

ప్రకాశం ఇంజనీరింగు

వర్క్సు
సుబేదారు పేటరోడ్డు

నెల్లూరు

ఎలక్ట్రికల్,
మెకానికల్
ప్రొగ్రెస్ ల్ కంట్రాక్టర్స్

చంద్రభాగ

నెల్లూరు

30 సంవత్సరములుగా నెల్లూరులో
అందరి మన్నన పొందుతూ యున్న
నిలకడగల

కాఫీ హౌస్

పిఠాపురం కర్మగారి

తేలుమందు (రిజిస్టర్)

15 ఏమిషనులలో గుణము -

24 లిట్లం సీసా రూ. 1-50. ఖర్చులు చేరు.

తేలుమందుడిపో - తణుకు
శ్రేష్ఠ గోదావరికిల్లా.

పనిరికలు -

కామెర్లు

భయపడవనిలేదు

డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులశేట - నెల్లూరు.

కుప్పు బొల్లి

సర్వ మేహ పొడలకు
గ్యారంటీ చికిత్స

రెడ్డికొండ

శ్రీ కృష్ణ (సేమం - (ప్రచురితం 1920)

హెడ్ ఆఫీసు:

క్రాంతి:

గోపాలపురం

కాపుచిడి,

తూర్పు గోదావరిజిల్లా, నెల్లూరు

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

(6వ పేజీకొరవ)

వై.యం.సి.వి. బాలవిహార్

ఈ మిశ్రాంతి తీవ్ర ప్రాధాన్యతగా శ్రీ
మాత్యు, దాక్షు శ్రీమతి మాత్యు గారితో
నెలకొల్పబడిన వై. యం. సి. వి. బాల
విహార్ బాలబాలికల విహారప్రదర్శనాలు,
శ్రేష్ఠుల శ్రీ రామకృష్ణ ఆధ్వర్యంలో, గత
29 తేదీ సాయం కాలం జరిగినవి.
క్రొత్తగా నెలకొన్న బాలవిహారము నెల్లూరు
పాఠశాల కరచయించేయటం ఏర్పడుచున్న
కార్యక్రమమగుటచే - అందువల్లనూ,
వయసుచాలని చిన్నపిల్లలైనందునను ప్రదర్శన
కాల గుణనిర్ణయప్రసక్తి వదిలేస్తాం. ఆకాశ
మంతోలులో, భూమి అంత తేడీమీద వారు
నిలబడి మాట్లాడమే ఎక్కడ. బాలనర్తకి
సులీచనల - రెండునిమిషాలైనా - మృదయ
రంజకంగా సృష్టించేసింది.

శ్రేష్ఠుల శ్రీ రామకృష్ణ యీ బాల
విహార్ బాల పుత్రయోగకరమైన సంప్రతిని
చెప్పారు. కానీ ఐ. పి. ఎన్. ఆఫీసర్లని,
కృజలభావలో మాట్లాడడం ఆగారవమని
భావించడం, శరీరద్రవ్యమైన తెలుగులో
మాట్లాడినందుకు శ్రీ రామకృష్ణ అభినంద
నీయము. గోదావరి ఆంధ్రప్రదేశ్ మాజీ శ్రీ
శ్రేష్ఠుల శ్రీ పి. శ్రీనివాసరాజు శ్రేష్ఠులలో
గూడా ఇంగ్లీషులో మాట్లాడి, ఒకడుకానీ
చేత తెలుగులో చెప్పించేవాడు. అదే ఉత్తర
ప్రదేశీయడైనా, గూడూరు పరిశ్రేష్ఠులగా
పనిచేసిన శ్రీ ఎ. కె. సేట్ కొద్దికాలంలో
తెలుగునేర్చుకోవడమేగాదు, తేడీమీద -
తప్పులుగానీ, ఒప్పులుగానీ - తెలుగులో
తప్పు మాట్లాడేవాడు కాదు. ఉన్నతాధి
కారిగావుండేవల్ల ఆ ప్రజలభావలో వ్యవ
హరించ గలిగినవ్వడే తన బాధ్యతల సంపత్తి
కరంగా నిర్వహించగలుగుతాడు.

ఎ. సి. సి. ఆధికారి శ్రేష్ఠుల శ్రీ ముఖ
మాత్యుల తనబోటివారికి ఇంగ్లీషు బోధనగల
పాఠశాల అవసరం ఎంతైనా వుండినదని;
శ్రీ, శ్రీమతి మాత్యుల కృషివల్ల యీలోటు
తీరిందనిచెప్పారు. దాక్షుల మాత్యు వందన
సమర్పణలేవైనా యీ సంవత్సరం 1, 2 తర
గతులుమాత్రం ప్రారంభించామని, వచ్చేవిడు
3, 4 తరగతులు పెట్టేవ్వద్దకనున్నదని, ఈ
బాలవిహారం అందరూ ప్రోత్సహించవల
సిందిగా విజ్ఞప్తిచేసింది.

ఈ విహారలో తెలుగుగూడా వుంటుంది
గానీ, బోధనభాషమాత్రం ఇంగ్లీషు. కాన్యం
టుల కద్దరిలో యిది ఆ భివృద్ధి అయితే,
నెల్లూరుకు ఎంతో పుకారించగలదు.

జర్నలిస్టుల సంఘం

గత 27 తేదీ జరిగిన సమావేశంలో
'ఆంధ్రప్రతి' విశేషం శ్రీ కొట్లా ఆది
తేజయ్యగారు జర్నలిస్టుల పంఠానికి
అధ్యక్షుడుగా; శ్రీ పి. నాగయ్య ఉపాధ్య
క్షుడుగా ఎన్నుకోబడ్డారని; నెల్లూరు మున్సిం
పాలిటీ మాత్యుల పంఠంలో హాజరైన ఆక్స్
పయకుల వ్రాసిన పాలిస్ అధికారివద్దకు
పోయిన కొందరు ప్రతికా విశేషులకట్టు
వారు మర్యాద ప్రదర్శించవలసిన తన, నిర
పిను తెలియజేస్తూ; కొంత ప్రకటన, కృజలకు
రక్షణ మున్నగు విషయాలలో జిల్లా పాలిస్
మామంట్ల, డి. టి. పద్మకు రాయబారిం పోవు
టకు తీర్మానించబడినట్లు తెలుస్తున్నది.

జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఆనం
సంతోషరెడ్డి యీ సమావేశముకు హాజరైన
జర్నలిస్టులకు 'ప్రతి' యిప్పించారు.

ఈ జర్నలిస్టుల ముఖ వ్యవహార స్వభా
వాలతో ఏకీభవించలేని కొందరు ముఖ్యులైన
శ్రీకామిశేఖరులు, రచయితలు యీ సంఘ
సభ్యత్వానికి రాకేగాదు యిచ్చారు.
వీరిలో హిందూ, ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్,
దక్కన్ క్రానికల్, జమీన్ దారు మున్నగు
పాఠశాలకు.

యం. యం. ఓ. దినోత్సవం

వి. ఆర్. కాలేజీ విద్యార్థి - అధ్యాపక
సంఘాల సంయుక్త యాజమాన్యంలో, శ్రీ
కృష్ణ శ్రీ జి. పి. రామకృష్ణ ఆధ్వర్యంలో, గత
24 తేదీ, విశ్వరాజ్యసమితి దినోత్సవం జరి
గింది. శ్రేష్ఠుల వి. ఆర్. కాలేజీ యి. యం. ఓ.
పి. పర్మిట్ కు ప్రారంభోత్సవంగా జరి
పారు. విశ్వరాజ్య సమితి విశిష్టమైన ప్రపంచ
సంస్థ అను విషయంపై శ్రీ కె. వెంకటరెడ్డి
ఎం. పి., సమితి కార్యకర్తల సంస్థ అను
విషయంపై శ్రీ యన్. యం. కొండారెడ్డి
ఎం. పి.; విశ్వరాజ్యసమితి-కృపించ ఉపా
ధ్యాయ పువ్వమాన్నిగూర్చి శ్రీ పి. పి. రావు
యం. యం. పి. గారలు పుకారించారు.
ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ ఆర్. నువ్వా రెడ్డి శ్రేష్ఠ
కులుగూడా ప్రసంగించారు. విద్యార్థి సంఘా
ధ్యక్షుడు శ్రీ జి. దళంధరామయ్య స్వాగతం
చెప్పగా, కార్యదర్శి శ్రీ పి. చాలకృష్ణారెడ్డి
ధన్యవాదము లిచ్చారు.

ఉపాధ్యాయ పండితులు

నెల్లూరుజిల్లా ఉపాధ్యాయ కండీకర శరీ
మన్నుచోపర్, వి. ఆర్. కాలేజీ ఆంధ్రభా
షాపాఠశాలకు శ్రీ బి. గురవారెడ్డి గారి
అధ్యక్షతన గత 23 తేదీ నెల్లూరులో జరి
గింది. పథిలో జిల్లాలోని వివిధప్రాంతాలకు
చెందిన 200 మంది కండీకులు పాల్గొన్నారు.

వి. ఆర్. కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ ఆర్.
నువ్వారెడ్డి మాహాపథుల ప్రారంభిస్తూ విశ్వ
విద్యాలయంవారు కళాశాలయందలి కండీకు
లను ఇతర పాఠశాలపాఠశాలతో సమానంగా
యాదడం వుచికిమని తెలియచారు. సంస్కృ
కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ ఉ. దాని ముఖ్య
రామకృష్ణగారు సంస్కృత పాఠ్యక్రమం,
సంస్కృతాంధ్రముల సంబంధమునుగూర్చి
పుకారించారు. కావలి కళాశాల ఆంధ్ర
భాషాపాఠశాలకు శ్రీ పిన్నమరాజు ముఖ్య
మాత్యుశర్మగారు శరీమన్త పురోభివృద్ధి
మాగ్గులలనుగూర్చి ముచ్చటించారు. శ్రీ గురు
వారెడ్డిగారు ప్రసంగిస్తూ, భాషాకండీకులను
ప్రభుత్వం చిన్నమాపు యాదున్నదని, అందు
వల్ల వారి కళాశాలలోగానీ, ఉన్నత
పాఠశాలలోగానీ తనని గౌరవ ప్రకటనలు
లభించుటలేదని, తేజములకు సంబంధించి
మాధ్యమిక ఉన్నత పాఠశాలల కండీకులను
యితర ఉపాధ్యాయులతో మిన్నగా యాద
వలసిన, అప్పుడే తీవ్ర స్వాతంత్ర్యమునకు
పాల్గొనలేని పుష్కలించారు.

మహాపథిలో దాదాపు 40 తీర్మానములు
గావించబడినవి.

గురువారెడ్డిగారు రచించిన 'మమోరయా
శరీరము' పాటకంలోని కొన్ని రసవత్పరి
భాషాను శ్రీ జి. సి. పి. రమణరావుగారు

ప్రచురితమైన కంకమతో జరిపి ప్రోత్
లను యిచ్చుటగా గావించారు.
శ్రీ ఆ. కృష్ణ ఆధ్వర్యంలో, మం. రావం
లతో కండీకర మహాపథి పరిపూర్ణమైంది.

సానుచూతి

నెల్లూరు శ్రేష్ఠులలోని అప్పర్ డివిజన్
గురువారే శ్రీ ముఖమాత్యు మొదలియార్
మామంట్ల రాధాకృష్ణగారి గత 28 తేదీ
రాత్రి మామంట్ల మరణించారట. పాశం
35 ఏడుగుడా వందని, అభివృద్ధి రావల
సిన యువకుడు.

మునిసిపాలిటీ రోడ్డు

కొన్నిరోడ్లపైకి రాం ఆధ్వర్యం గా
వున్నది. మునిసిపల్ గొట్టాలకొరకు అద్దంపరె
వుండే రోడ్లను కంచరించడం, వాటిని తేయ
డంలో కాలయాపన చేయడం, తేనికా
అపనిగోర్తుకు అనుకుకు పొందికలేకుండా
వుండడం - యీ విధంగా రోడ్లపై రీధ
శృంగ వున్నది. ఉదాహరణకు కావరె
నంపే మా కొన్నిలకు - అంటే దాక్షుల శ్రీ
సలంగారు - కొమావనకు శ్రీ కాంతారావు
గారుండే యద్దవారిపేద మామంట్ల. రాకపోక
లకు ఏమాత్రమైనా యోగ్యంగా వున్నదా?
ఇట్లునే దాదాపు ప్రతిరోడ్డు, ప్రతిపేదవున్నది.

ఇక రోడ్ల నిర్మాణంలో అబంధర,
దోపిడి నెప్పబనిలేదు. క్రొత్తగా కాదనోర్డు
తేయవలసిన లక్ష్మీ పురం ప్రాంతంలో
తోలివున్న గుణయాస్త్రీ అది కాదనోర్డు
తేయటో, లేక మట్టి రోడ్డు పెట్టెనుగో తెలి
యదు. కంకరప్రమాణం 5 అంగుళాలున్నది.
చతువుకున్నదాడు, సూకులిగినవారు, వ్యవ
హారవత్తులవున్న టవులలోనే యింత బహి
రంగబోపిదా? యింత గ్రుడ్డితనమా?

తీవ్ర సమయాల్లో కాలిందకన ఒక్క
ప్రాంతం వ్యయంగామూచి యిలాంటి ఆగ్రి
మాలను అరికట్టి, రోడ్లను మునిసిపిటీలో
వుండేట్లు మాడవలసిందిగా శ్రేష్ఠుల,
కొమావన గార్లను కోరుకున్నాము.

పంబాంగం

విశాఖకొరె

నవంబరు 6 తేదీ ఉదయం గం. 8-10
నిమిషములకు విశాఖకొరె వృత్తికలరా
కల ప్రకటన, ఖండవృత్తికలము.

వృద్ధి

నవంబరు 16, 17, 18 తేదీలు ఆధికవృద్ధి.
ముహూర్తములు

నవంబరు 6, 7, 9, 10 తేదీలు ముహూర్త
ములు.

నవంబరు తిథులు

5 కని	విదియ	పా 5-40 గం.వ.
6 ఆది	తదియ	రా 6-59 గం.వ.
7 పావ	చదితి	రా 8-36 గం.వ.
8 మంగళ	శంకరు	రా 10-26 గం.వ.
9 లుగ	వక్ర	రా 12-24 గం.వ.
10 గురు	సప్తమి	రా 2-16 గం.వ.
11 కృత్తి	అష్టమి	త 4-3 గం.వ.

మర్యాదవిశాఖకొరె అగ్నికర్తలకలరాకల
ప్రతీకములను ఆగోగ్యంనుగాయించుదు.
—విమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

★★ వల్లెలు ★★

(5వ పేజీ కొరవ)

గింది. పథక కార్యాల ఆంగ్లభాషా ప్రధానోపాధ్యక్షులు శ్రీ మం. మాధవరావుగారు ఆధ్వర్యం వహించారు. ఈ సందర్భంగా శ్రీమంతులు పిన్నరాజు వెంట్రుకలపాపాధ్యక్షులకు, పి. జనార్దన్మూర్తి, వై. మామయ్య రావు, అల్లూర్ రెడ్డి, మందరరావు, జి. రామకృష్ణమూర్తి, యం. వెంకటేశ్వరరావు వగైరాలను కలిగించారు. ఒక్కొక్క వ్యక్త్యానికి ఒక్కొక్క భాషలో మాట్లాడడం వాటిపరిచివం. —కాకటూరు శాసనసభ.

తాటిచెట్టుపాళెం సంఘం

జమీన్దార్లైన మజరా గ్రామములకు సంబంధించి 20 మంది కృషినిధులు కావలి తాలూకా పంచాయతీ ఆధ్వర్యం ల సంఘ సంయుక్త కార్యదర్శి శ్రీ మంగమాత కృష్ణమూర్తిగారి ఆధ్వర్యతన సమావేశమై, బంజరు సాగుదార్ల సంఘమును ఏర్పరచి, దానికి శ్రీ వి. రమణారెడ్డిగారి ఆధ్వర్యం గు, శ్రీ విన్న వరసింహంగారిని కార్యదర్శిగా ఎన్నుకున్నారు.

దీనినిబట్టి బంజరు సాగుదార్ల మహాసభ జరుపుకొనుటకు; దానికి కావనవర్కులు శ్రీ శేఖర చక్రవర్తరామరెడ్డి, శ్రీ ఆనం మంజునాథరెడ్డిగారలను ఆహ్వానించుటకు; కిన్నెలు కట్టుకుంటూ ఎంతో కాలంగా నీడలు సాగు చేసుకుంటున్న, ఎవ్వరికీ యిట్లుంది లేని రెవాయి భూములను వారితో కట్టాలు యవ్వవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ తీర్మానాలు గావించబడినవి.

—జి. రామయ్య.

తడ ఉపాధ్యాయ కేంద్రం

జిల్లా విద్యాధికారిగారిచే అనుమతించబడిన, 30వ నంబర్ ఉపాధ్యాయులుగల తడ కేంద్ర ఉపాధ్యాయ సంఘానికి, బహుముఖ ప్రజాసేవోత్సాహి శ్రీ ఈశ్వరరాజు శేషగోపాలరెడ్డిగారి 22 తేదీ ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. ఈ సందర్భమున కార్యదర్శిగా, తడ జిల్లాపరిషత్ ప్రాథమిక పాఠశాల ప్రధానాపాధ్యాయుడు శ్రీ పి. చెంచురామయ్యగారు ఎన్నుకొనబడ్డారు, తడలో ఉపాధ్యాయకేంద్రం స్థాపించినందువల్ల తడ చుట్టుప్రక్క గ్రామాలు, దీవులలోని ఉపాధ్యాయులు ముగ్ధులగు చేతుల పోవలసిన కృతజ్ఞులైపోతుంది.

కేంద్రప్రారంభోత్సవానికి ముగ్ధులగు చేతుల దీప్తిగా మెల్లమెల్ల శ్రీయుతులు యం. యల్. శారాయణ, ఓ. వెంకటసుబ్బయ్య, శ్రీ సంతేను సంఘాధికారి జి. మూరి జి. యల్. ముఖ్య ప్రధానులు విచ్చేసిరి.

—జి. వి.

రావూరు ఉపాధ్యాయులు

6-10-60 తేదీ రావూరులో డిప్యూటీ డివిజన్ కమిషనరు ఆధ్వర్యం క్రొత్తగా తెలుపబడినదని, రావూరు శాఖాధ్యక్షుల సమితి ఉపాధ్యాయులందరూ, అట్టేబరునండి వెలపరి రెడ్డిగారిని, యశిర వుత్తర శ్రీమంతుల గారి రావూరులోని డిప్యూటీ కమిషనరు వలసిందిగా రావూరు తాలూకా ప్రాథమిక పాఠశాయ సంఘ కార్యదర్శి శ్రీ యన్. రామ శ్రీజీవులను.

కొండపి సమితిలో కలెక్టరు

జిల్లా కలెక్టరు శ్రీ జి. వి. రామకృష్ణ, వి. జి. జి. శ్రీ యం. వరసింగరావుతో కలసి గత 27 తేదీ సమితిలోని వివిధ గ్రామాలు సందర్శించి, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను పరిశీలించిరి. పాటిపాడు - కొండపి కొద్దు మం

కుక్ర: మూలగుంటపాడు, ఉత్పలపాడు మంబిటిరావులు; కన్నూరు, కొండపి కొద్దు మంబిటిరావు సమితి కార్యాలయము, పిల్లవారి గుహనిర్మాణ పథకమునకు చేరగా, సమితి ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ నవ్వుల కొటయ్య కొండపి పంచాయతీ ఆధ్వర్యము శ్రీ రావెళ్ల వెంకయ్యగారిని కలెక్టరుకు స్వాగతమిచ్చిరి. కలెక్టరు కొండపి ఏడవిదాపుల మధ్యాహ్న భోజన కార్యక్రమానికి, కిరువివర్ (బిల్వడి) కి ప్రారంభోత్సవం గావించిరి. కొండపి హాస్పిటల్ ను తనిఖీచేసిరి. కలికివాయి గ్రామ ములోని జపాను వరిపాగును చూచిరి. కొండపి వెలుపుకు అట్టేబరునండి వంస కాలువను శ్రవ్యవలసిందని, చాడిపాడు ఆవరధాన్యం కొటా పెంచవలసిందని కొండపి గ్రామస్తులు కలెక్టరుగారిని కోరిరి. పాటిపాడు-కొండపి కొద్దు మరమ్మత్తులకు అక్షరపాటులు మంబారు కేయవలసిందిగా గూడా కలెక్టరుగారిని కోరిరి. —పి. శారాయణరావు.

పొదలకూరు సమితిలో....

కలెక్టరు శ్రీ జి. వి. రామకృష్ణ గత 21 తేదీ పొదలకూరు సమితి గ్రామములలోని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను పర్యవేక్షించిరి. ఈ సందర్భంలో మంబారులోని క్రమదా సంతో కొద్దునిర్మాణం ప్రారంభించబడింది. వందమంది గ్రామస్తులతోను సమితి ఆధ్వర్యము శ్రీ కాకటి రమణారెడ్డి, కలెక్టరు, సమితి నిల్వంది పాల్గొనిరి. కలెక్టరు తోడేను, చిల్లెలూరు గ్రామములను పర్యటించిరి. అట్టేబరునండి వెలుపుకు వున్న యా సమితికి సంబంధించి కట్టడములు, కొద్దునిర్మాణంలో కృత్యం నిర్వయించిన కృషిల విరాళముల నిష్పత్తిని తగ్గించవలసిన ఆవశ్యకతను గూర్చి సమితి ఆధ్వర్యము కలెక్టరుకు నివేదించిరి. —జి. రమణారెడ్డి.

ఉదయగిరి రాయబారం

కావలి డిప్టీ కలెక్టరు ఉదయగిరి మకాంలో ఉదయగిరి షానునివారల సమితి కార్యదర్శి కామేశ్వర సయ్యద్ ఖాదరురెడ్డి, యన్. ఆర్. అల్లూర్ ఖాదర్, పెంచాడాల శారయ్య, కొత్తగా కాంగ్రెసుకు తిలదకాలిచ్చిన కలెక్టరు ఓ.బయ్య ప్రధానులు గత 28 తేదీ వారిని కలసుకొని, తాలూకాలో చాడిపాట సంఖ్యను పెంచాలని, డిపోలలో వారం రోజులనుండి వియ్యం నిల్వలు లేనందున పేదలు పడుతుంటున్నారని, కావున వెంటనే వియ్యం సరఫరా చేయాలని కోరారు. డిప్టీ కలెక్టరుగారు రాయబారానికి సమాధానం ఇస్తూ, కలెక్టరుకు మరొక స్థానం చాడిపాట పెట్టగలమని, కావలిలో వియ్యం ప్రాశస్త్యమని చంద్రాను నండి రాగానే పంపగలమని చెప్పారు. —ఖాదరురెడ్డి.

పొట్లపూడి శ్రమదానం

సమాజాభివృద్ధి కేంద్రంవారి శ్రమోద్యం గాని, ప్రమేయంగాని లేకుండా, బస్యల పూరికారాకుండా పోతుండేమోననుకున్నపుడు, ఎక్కడైతూ కొద్దు గుంటలుపూడ్చి కృతరాన కార్యక్రమానికి యా గ్రామస్తులు స్వచ్ఛందంగా పాటుకుంటారు - కాదు - ప్రానించబడుతారు. అటువంటివేషి ఒకటి యా వారంలో జరిగింది. ప్రాంచి కొద్దు ఆధ్వర్యమైపోయింది. నెల్లూరు నండి కొడూరుకు పోయి పచ్చుటకు బస్సుకు ఒక గంటపడితే, ఒక్కమైలు దూరంవున్న యా కొద్దులో పోయి పచ్చుటకు ఒక గంట కడుకున్నది. పెద్దపల్లం మిర్రే బస్సు ఆ కొద్దులో పోతేని పండ్లతో కలిగింది. అందువల్ల వేలు మొదలియార్ పర్వినవారి ఆధ్వర్యంలో, శ్రీ బల్లెను ముఖ్యరామరెడ్డిగారి పాగోడోత్సవం, ఒక్కోకొకటి బండ్లు - మనవులు

వచ్చి కొద్దుకులను పూడ్చి కొంతకొంత రాకపోకలకు పాల్గొనిరి కలెక్టరు.

కాని కొడూరుకొద్దు - విజయవాడలో నవ్వు ఒక్క ఫర్మాంగు ప్రాజెక్టుకు పూను కొని, కొంత ఎక్కువ ఖర్చు పెడితేగాని బాగుపడదు. అక్కడ కొద్దు ఎక్కువగా పడినందున వుంటున్నందున, మరమ్మత్తు చేసి లేవం దను అపలు రాకపోకలు నిల్చిపోయే ప్రమాదం గూడా లేకపోతుంది. ఈ ఫర్మాంగుకొద్దును పాలుగిడుగులు ఎత్తుతేని కొద్దు నిర్మించాలనే ప్రతిపాదనతోటి ప్రాజెక్టుకాలో వుండినది. అది యిట్లుదాఖలైతేని కావాలి, ఆ ప్రస్తావనేలేదు. ప్రాజెక్టుకాగాని - లేక సమితి గాని యా కొద్దు దుస్థితిని బాధించు అవసరం.

గ్రామాభివృద్ధి కార్యాలలో వుత్సాహం లేకపోయినా (గ్రామ వచ్చి యిన్ని పంపకృత్యాలైతే ఒక్క కాటి అభివృద్ధిపనిగూడా చేసుకొని గౌరవం, శ్రమిస్తూ ఒక్క గ్రామానికేరండి!) కొద్దు విషయంలో స్వచ్ఛంద శ్రమదానవేషి పూనుకున్న శ్రీ ముఖ్యరామరెడ్డి కృత్యాలను అభినందిస్తూ; దుర్గంధ భూయిష్టంగా, బస్సు కడలుటకు మెడలుటకు పిలువకుండా, గుంటమిట్టలతో వున్న ఆ బస్సుండునుగూడా బాగుచేసే ప్రయత్నానికి మరొక కొక పూనుకోవలసిందిగా కోరుకున్నారు. —జి. వి.

పొదలకూరు హైస్కూలు

వై. తరగతుల పాఠస్థలసంఘ ప్రారంభోత్సవము వి. ఆర్. కాలేజి తెలుగునడిగిలు శ్రీ కొటాను బ్రహ్మయ్య కాశ్రీ గారిచే జరుపబడింది. హైస్కూలు శ్రీ కేమారు రామయ్య, తెలుగునడిగిలు యం. వి. యల్. వరసింహారావులు వుత్సవించారు. కార్యదర్శి శ్రీ జి. శారాయణ మందపవర్పు ఇంతో కార్యక్రమం ముగిసింది. —శారాయణరావు

బండగానిపల్లె బావులు

పల్లి డి. రావులు శ్రవ్యించిపోయినా, పూర్తియైనట్లు వాగివారిని తెలుస్తున్నది. అభికార్య యిది వివారిని ప్రభుత్వసం దుర్వియోగం గాకుండా చూడగలగాన.

—బి. రెడ్డి ముప్పారెడ్డి.

చిత్తూరు డి. ము. కోర్టులో

S. O. No. 435 of 1958. E. P. No. 132 of 1960. వి. లక్ష్మీమమ్మ ... —వారి. రామకృష్ణ అయ్యకృత్యములు —శ్రవించి, యా వెంటరులో శ్రవించియొక్క ప్రాచీన సామెలను చిత్తూరు డి. ము. కోర్టు యెదుట 14-11-60 తేదీన కలగల 12 గంటలకు బహిరంగముగా యలము జరుపబడును. —జి. అచ్యుతనాయుడు, వారి ఆధ్వర్యము.

పిటా - ఆశోక

స్థిలపాలిటి వరప్రసాదిని శ్రీశ్రీ కృపిదరము - ముఖ్యులలు - ముఖ్యుల వ్రతము - చిత్తూరు - నిద్ర లేకుండుట - బలహీనము - మున్నగు కార్యకల వ్యాధుల పోగొట్టి టూనిక్సుగా పనిచేయును. 6 బెమ్మల సీసా రూ. 2-50 12 " " 4-50 సి. ఆర్. గోపాల్, ట్రంకుకోట్ల - నెల్లూరు

జమీన్దార్లెత్తు చందా
1 సంవత్సరమునకు రూ. 10-0-0
6 నెలలకు 5-0-0
3 నెలలకు 0-20

గుత్తి డి. ము. కోర్టులో

O. S. 215 of 57 E. P. 674 of 1959 జి. శాగిరెడ్డిగారివారికి జి. లక్ష్మీవల్లె - వారి. (1) తిన్నమంపకృత్యం రామన్న తిరుగిడు రోయ మంపకృ (2) చుప్పాపు - పాటి - గుంతెల్లు, గుత్తి తా|| —శ్రవించారు. వై. వెంటరులోని వారి 1.వ శ్రవించినది డిక్రీ అనులు జరిపి 1.వ శ్రవించియొక్క పెద్దయ్యలు దాఖలు ప్రాచీనములు పిలవవకు కోరియుంటున్నారు. పిలవ వాయిదా 23-11-60 తేదీ కలగల 10 గంటలకు యలము జేయబడును.

— పెద్దయ్యలు —

అనంతపురంజిల్లా గుంతెల్లు పట్టణంలో చేరిన గుంతెల్లు గ్రామంలో 1.వ శ్రవించి పూర్వకానధీమణుల యందు యింటికి చెక్కుబడి: [తూ] గంగప్ప యల్లు. [క] మంపకృ యల్లు. [ద] దిన్న రెడ్డి చేను. [పు] బి. శారు. యా మధ్య రెండుమూలాలుబాదు వుత్తరం వారికిగల యల్లు.

యా ఆస్తిని యా వెంటరు వారి భర్త లేటు జి. శాగిరెడ్డిగారికి 31-3-47 తేదీన రూ. 600/- లకు నెల 1.5 రూ. 100.5 రూ. 0-8-0 లు ప్రకారం వడ్డీతో యిచ్చేదిగా ఆయంపుంచి అందుకు 11-4-49 తేదీ పర్తి పడ్డిన్ని అప్పలులో కొంతమొత్తము యిచ్చి ఆదివసదికి రూ. 250/- లున్న అందుకు వడ్డీ నెల 1.5 100.5 రూ. 0-8-0 లు ప్రకారం వడ్డీన్ని బాకీయుంటున్నారు. ఈ మొత్తమునకు కోబడి పిలవజేయబడును. —యం. నూర్జునారాయణ, వారి ఆధ్వర్యము.

నెల్లూరు సబ్జిస్ట్రేట్ జడ్జికోర్టులో

S. O. S. No. 41 of 1960. చింతలకల్లి శేషయ్య —వారి. (1) చింతలకల్లి శోభయ్య (2) ఆ. నటరాజు (3) ఆ. కృష్ణయ్య (4) ఆ. విశ్వకాసం (5) ఆ. పత్తికారాయణ 2 to 5 శ్రవించు మైన్లు అయినందున గార్డయక రెండ్ర 1.6 శ్రవించి. —శ్రవించారు. ప్రతివాదులకి L. R. నోటిసులు:-

యా వెంటరు వారి చింతలకల్లి శేషయ్య చనిపోయినందున అతనికి వారసులుగా కుమారులు (1) చింతలకల్లి శాగిరూపం (2) ఆ. రాధాకృష్ణయ్య (3) ఆ. శ్రీనివాసులు (4) ఆ. వెంచల వరసింహులు - కుమారులు (5) చింతలకల్లి శోభయ్య (6) ఆ. రామన్న (7) ఆ. కుమారులు (8) భాగ్య చింతలకల్లి వెంటలయ్యయ్య (9) కుమార్తె నాభి కృష్ణ చేయ్య. 2 to 7 మైన్లు అయినందున గార్డయక రల్లి (8) చింతలకల్లి వెంటలయ్యయ్య వీరలు చనిపోయినవారికి వారసులుగా చేర్చించవని కోరి యా కోర్టుగా వ. వి. 112/60 వెంటరు పిటిషన్ దాఖలు చేసినందుకుగాను వై. కోర్టువారు మూ ఆశ్చే కలగల నిమిత్తము 28.11.60 తేదీ వాయిదా వేసియున్నారు. గమని పడకు తేదీ కలగల 10 గంటల కోర్టుగా మూ వ్యయముగాగాని లేక వేరేవి ద్వారా గాని పో.జ.వై. మూ ఆశ్చే కలగల వున్నయెడల తెలుపుకోవలయును. —జి. వెంకయ్యనాయుడు, వారి ఆధ్వర్యము.

నెర్వీటాల్

నరములబలహీనతకు రక్షణప్రసాదుకు
జీర్ణకారము, మంచిమర్మములు మనలను
విలువగల భిక్షువులను చేసి యిచ్చుచేయ
బడివరి. యెట్టి నరముల బలహీనతను
హరించి వచ్చునో జీర్ణకారధ్యమేమిదనును.
నిర్మాణ, నిర్మలము, మలబద్ధము, కాళ్ళు
తీత, తలతీతగుట, పాలుమాలిక, కాళ్ళు
చేరులు మంటలు, తిమ్మెరులు. ఇవి లో
భయ, పరిగానిద్రవ్యమును గుండ్లదడ,
భాగులదడ మొదలగునవి వచ్చితిని
నిర్మూలించి, మంచికాంతిని, మనోబల
మును కలిగించుటలో యంతెంత మించిన
జీర్ణకారము మనోబలీ లేదు.

8 టా. సీసా 5-75 వ.వె.

ఇండియన్ మెడిసిన్ హౌస్

విజయవాడ.

బ్రాంచి: రాజవిధి - నెల్లూరు

నూతన బ్రాంచి: నాగపల్లి మెడికల్ స్టోరు

హాలహరి
పరిశ్రామహులకు
లేకకడుపునొప్పలకు
దివ్యోషధము
ప్రతి వ్యాధియైన, సంవత్సరముల
మించియున్న, మంచరహితమైన
వేదవిద్యుత్తు, మంచరహితమైన
గృహచికిత్సా లాగుచేయబడును.

అనుభవ వైద్యశాల
నెల్లూరు
నాగపల్లి మెడికల్ స్టోరు, నెల్లూరు.

సమీక్ష

మావూరి అమ్మాయి

శ్రీ గ్రద్దలూరు గోపాలరావు

కొన్ని కొన్ని విషయాలలో త్యాగానికి,
ధర్మానికి పంటంధం వుంటుంది. ధర్మం ఎలా
అందరికీ అందుబాటులో వుండదో, అలాగే
త్యాగం కూడా అందరికీ అబ్బదు. అందుకే
యీ గొప్పగుణం కలవారిని త్యాగ ధర్మను
అంటారు.

ఎం. ఆర్. ఎం. ప్రొడక్షన్సువారి "మా
వూరి అమ్మాయి" చిత్రం త్యాగ దీక్ష, సమాధి
శక్తిగల ఒక స్త్రీకి పంపించిన కథ. ఆమె
నిరుపేద రాణి, ఆమెను ధనమంతా
త్యాగమే. ఆమెలోవున్న యీ త్యాగ ధర్మా
నికి, ఆ ప్రాణాభివృద్ధి ధనమందుడైన జమీం
దారు ధనమదానికి పోటీపడింది. పీటి రెంటిని
త్యాగమే బట్టి మారారు. చివరకు పాటి
లేని ఆమె త్యాగధర్మమందు, జమీందారు
కున్న ధనమొక్క బలం ఓడిపోయింది.
జమీందారులో వున్న మూఢమృత్యుం పీడి
పోయింది. త్యాగం చేయనోళ్ళ కొనియాడ
బడుతుంది. ఇది చిత్రంలో ముఖ్యమైన భాగం.
కాని యీ త్యాగానికి ఏదో కారణం వుండ
లిగా -

అడ్రేషను.

ఒకే ప్రాంతంలో వుట్టిన ఒక అమ్మాయి,
అబ్బాయి, అంతవరకు ఒకరిమూలాలోను

చూచుకోలేదేమో, బస్టెలో తమ చదువులు
పూర్తిచేసుకొని తమవూరికి తిరిగివస్తూవుండగా,
యిండియా గవర్నమెంటువారి రైలుపెట్టెలో
వారిచేత పోలికరిస్తుంది. అది వారి ప్యంక
వూరి పాక్కలో మొలకవుంది. కొంతకాలం
పెడగుతుంది. పువ్వు పూస్తుంది. కాని ఆ
పూసినపూవు వదిలించుకుంటు బడతం దా,
కడత అక్కడ ఆ పూవు పూచిందని తది
మంది చెప్పిన బడతం దా గవర్నమెంట్ వచ్చింది.
పంపులలో వున్న ఎత్తుకల్లా లే దీనికి కారణం.
ధర్మానికి చేదరికానికి వున్న లేదా లే యీ
దాతలం. అందుకుగా ఆ అమ్మాయి ఎంతో
త్యాగంచేయవలసి వచ్చింది. ఒక నిమిషమే
యైన అమ్మాయిని తనమూరుకు పెండ్లిచేసు
కున్నాడని తదిమందికి తెలిస్తే తన అంతస్తే
కలిస్తే మోతుందనుకొని భయపడే జమీం
దారు కడుపుతరిస్తలనుకూడా ఆ త్యాగమే
కాపాడింది. ఆమె త్యాగధర్మినిగా చివరకు
ఏకాడో ఆపూరిపాక్కలో రహస్యంగా
నిశించిన పూవు తదిమన్నింది. ఆమెజీవితం
సుఖాంతమవుతుంది.

అగవ భావననుంచి యీ చిత్రాన్ని
తెలుగులోకి "దశ" చేశారు. దర్శింగు
చక్కగావుంది. చిత్రం మొదటినుంచి చివరి
వరకు ఒక చక్కని తెలుగుచిత్రం మోదినట్లు
గానే వుంది. ఎక్కడా విసుగులేకుండా పోగి
పోతుంది. చిత్రంలో మెచ్చుకోదగినవి,
మృదయాలను మృదువుచే పన్నిత కళలు
చాలావున్నాయి. ముఖ్యంగా, జమీందారు
కుమారుడు చిట్టెమ్మను రహస్యంగా పెండ్లి
చేసుకుంటాడు. ఆ రహస్యం జమీందారుకు
తెలుస్తుంది. జమీందారు చిట్టెమ్మను ఒంట
రిగా కలసుకొని యీ రహస్యాన్ని నిశా
ధంగా వుంచునని, తన కుమారుని మరచి
పోమ్మని ప్రాధేయపడుతాడు. అక్కడే
చిట్టెమ్మలో త్యాగం మొలకెత్తుతుంది. యీ
పన్నితకం మృదయాలను కదిలించివేస్తుంది.
ఎంతో కాలంనుంచి ఎక్కడ ఆకలితో ఎంతో
ఆనందాన్ని పుట్టించు కొంటామనుకున్న
చిట్టెమ్మ మృదయంలో ఆ నిమిషంలో ఆక
లిస్తే యింకేపోతాయి. తెండుకారిన ఆ
మృదయంలో త్యాగం నిండుకుంటుంది.
తర్వాత చిట్టెమ్మను గర్భిణి వచ్చినవంటి
ఆమె కండ్లీ తెలుస్తుంది. పెండ్లికాముందే
తనకుమారు యింత సీదాని పొట్టడిచి,
మందే గుండెతో చిట్టెమ్మ తిండికి ఆమెను
కత్తితో వరక పోతాడు. ఆ క్షణంలో
అక్కడకు జమీందారుగూడా వస్తాడు. తనకు
పెండ్లియిందని చిట్టెమ్మ చెప్పడానికితేను.
ఆపక చెప్పలేదు. చెప్పే జమీందారుకు ఇప్పుడ
మాట తప్పిపోయింది వచ్చుచి. ఆమె ఎంతో
మదనపడిపోయింది. యీ పన్నితకం కూడా
ప్రేక్షకుల కండ్లను కదిలేస్తుంది. యీ పన్ని
పన్నితకంలో పాపిష్టి ప్రకటనయిం గా
నడిచింది.

ఇలాంటి పన్నితకాలు చిత్రంలో ఎక్కు
వగా కనిపిస్తాయి. యీ చిక్కని పన్నిత
కానీ చిత్రం విజయం కలిగి ఎంతో తోడు
పడ్డాయి.

చిత్రానికంతా చెప్పకోగలిగి చిట్టెమ్మ
పాత్ర. దీనికి పాపిష్టి అన్నివిధాలా త్యాగం
చేసుకొంది. జమీందారు కుమారుడు గా
జమీనిగలేక పరితరితుండా నడిచాడు.
ముఖ్యంగా చిట్టెమ్మ తనకు కాకుండా
పోయిన తర్వాత, ఉన్నాడుగా కాగా
రాదోరాదు. మిగతా పాత్రలు తమతమ
పాత్రలు చక్కగానే పోషించారు. జమీం
దారు మనుమడుగా పడించిన క్షత్రాణ్ణి
యీ చాలామంది కలనంపే దివిలో నేర్చు
కోవాలి.

ఈ చిత్రానికి కథ, చిత్రాల పాట్లు
చిత్రంలో "కావర్" గా పడింది పక్కంప
నందుకున్న సీతారాం వ్రాశాడు. యితను
ఉత్తమమనిదే కాకుండా యలాంటి చక్కని
కథనుకూడా తెలియించడం చెప్పకోగలిగిన
విషయం. అనిట్లే మాలలు అన్నివిధాలా
కాగున్నాయి. పాటలు ఒకటి రెండు విన
వచ్చు. సంగీతం సాంపుగానే వుంది.

కాని -
చిత్రమంతా ఎక్కువభాగము కల్లెటూరు
లోనే జరిగినా కల్లెటూరి వాతావరణం
అంతగా కనిపడదు. యీ వాడు ఏకల్లెటూరు
లోనూ యీ చిత్రంలో మోసినంత పెద్ద
పాక్కలు లేవనకుంటాడు. యీ కథేళ్ళ
ఆభ్యుదయంలోను మన స్థానికవాళ్ళు ఏకల్లె
టూరిలోనైనా "మా వూరి అమ్మాయి"
చిత్రంలో మోసిన పాక్కలు నిర్మించివుంటే,
కల్లెటూర్లకు అంతింకో భ కలిగిందివుంటే
నిజంగా కొనియాడదగినదే.

చిత్రం విజయానికి యీకోశం వివిధం
గానూ అడ్డుపడడమేకాదు, కాని సహజత్యా
గికి దూరమవుతుంది.

ఈ చిత్రం ఆడవాళ్ళకు ఎక్కువగా
ఆకర్షిస్తువుంది. వారిజీవాల మగవాళ్ళనూ!

హైదరాబాదులేఖ

(3 వ పేజీలోను)

ప్రాంతానికి జరిగినవలసిన న్యాయం జరిగ
కుండా పోయింది. పీటి నెట్లు ఇవ్వకుంటే
మైమానుప్రభుత్వం ఇవ్వలేదు. దీనితో మనం
వాదనచేయడానికికూడా ఆస్థానంలేకుండా
పోయింది. అదివరకు మద్రాసులోను తరు
వారే ఆంధ్రలోను చీఫ్ ఇంజనీయరుగా వున్న
తీరుమల అయ్యంగార్ కృస్తుకం మైమాను
కృతుత్వ పై మరొక చీఫ్ ఇంజనీయరుగా
వున్నాడు. ఈయనకు గుండభద్ర, కృష్ణలకు
సంబంధించినంతవరకు, ఆంధ్ర, మద్రాసు
ప్రభుత్వాలపైకే అందలాని లోకుతుంటు
అన్న భావాలెదు. ఈయన సలహా సంత్ర
తీపులవల్లనే మైమాను కృతుత్వం ఆంధ్ర
ప్రాంతాన్ని ద్వైమైత్తుకున్నదని తెలుస్తు
న్నది. తదితరాలమంతా ఆయన మర్యాద,
ఆంధ్ర ప్రాంతాన్నిపై కనిపిస్తే అర్థమ చేసి,
ఇవ్వదు ఎవలో ఉద్యోగమిచ్చారని, ప్రభుత్వ
రాష్ట్ర ప్రయోజనాలకు వ్యతిరేకంగా ప్రసి
ద్ధించడానికి ఆయన ఒడిగట్టాడు. ఇది చాలా
కృమాదరమైన తిప్పితి.

పున్నక పుర్యోగకామంచి రిటైరయ్యే
సీనిర్ ఉద్యోగులు ప్రైవేటు ఉద్యోగాల్లో
ప్రవేశించేయందు, భారతకృతుత్వ ఆనుమతి
పొందాలని ఒక నియమంవుంది. ఇలాంటి
నియమమే ఇంజనీరింగ్ సీనియర్ విషయమై
కూడా విధించడం అవసరమనుకుంటాను. కనీ
సం కామం జరిగేసిన రాష్ట్రంలో కొకవారాలు
పున్న పానుకరాష్ట్రంలో ఉద్యోగరాష్ట్రతలు
స్వీకరించకుండా నిర్బంధం వుండడం, అవసర
మని తోస్తున్నది.

PHILIPS INTERNATIONAL
B4CA87A/U
(AC & AC/DC)
Price Rs. 440/- net.
(exclusive of all taxes)

6 Noval type valves *
4 wave bands with band-
spread * 6 push-buttons
* continuous high note
tone control * Fly-
wheel tuning * Fully
tropic proof.

PHILIPS
novofonic
RADIO
A NEW WORLD IN SOUND

Authorised Philips Radio Dealer
SAINATHAN & Co.,
TRUNKROAD (Tel: 78) NELLORE

వసంతకుసుమాకరము అతిమూలము.
మధుమేహము.
మొదలగుమేహవాధులు
పోగొట్టి ఆరోగ్యము
నిచ్చును.

వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద నిలయము
చిరకల్పాదు
అయ్యంగార్, నెల్లూరు.

శివారెడ్డి పద్యాలు

నేను మంత్రినైతి

అడిగినాదికల్ల అధికారిమిచ్చెను,
కొలిచినాదికల్ల కొలువులిచ్చెను,
పట్టాకాగ్రము కట్టించుచున్నాను,
మనలామట నేను మంత్రినైతి.

కమ్యూనిస్టులైనా కాఫీ పెప్పర్లైనా,
కాంగ్రెసులైనా కనుకనుంటు,
తగవుతెప్పినోడే తగవుటిపాధిస్తాను,
మచ్చుకొక్కటూరి మంత్రినైతి.

ఉన్నవాళ్లపెల్ల పురిదీసిపారేస్తాను,
త్రుతిచీల్చిమీకు కందికెడత
పట్టుకున్నావాటిని పోకంటగనికెడత
మరుదఫాలా నేను మంత్రినైతి.

హరిజనులకుపెల్ల హస్తాల్లుతెట్టిస్తాను,
బ్రతుకుచెక్కువలనా బాగుకేస్తాను,
ఎన్నికల్లా చేత యెలుకెందబట్టిస్తాను,
మార్కురెస్తా నేను మంత్రినైతి.

రైలుకట్టుకున్న రహదారులు బూడిచింది
మెరుకెడత మీకు పాలికేస్తాను,
మాలివాట్లకెట్టె కోటికొనుకేస్తాను,
మంత్రిమేస్తా నేను మంత్రినైతి.

కల్లకల్లకొక్క కందాయశివోద్ధ
స్థానకేస్తాను కల్లు పక్కరిస్తాను,
మాపుకేస్తాను, లేదు మాచేతికొడుము
మాకుభానునైతి మంత్రినైతి.

సమితి, బ్రాహ్మకేర సలమ్యులుండ్రిస్తాను,
అన్నిసూడ వార్లకొప్పుస్తాను,
త్రుతిచీల్చుచున్న త్రుతివాణ్ణి యేడ్చిస్తాను,
మంత్రిపాల్కుకేస్తాను మంత్రినైతి.

రైల్వలంపి రామరాజ్యమ్యు స్థాపిస్తాను,
కన్నులెక్కుకేస్తాను కట్టిమాస్తాను,
మిడిలికూడురైలు మెడమిందకూకొప్పు
స్థాపిస్తాను నేను మంత్రినైతి.

కుడియకుడియకేను గాంధీజీవ వల్లిస్తాను,
కెమ్యూనిస్టులకు నేర్పుకుంటు
ఇందియాను కైన గూండాలకొప్పుస్తాను,
మచ్చుకల్ల నేను మంత్రినైతి.

‘చీప్’ కుక్క

రవ్వకేళమందు రాకెట్లన్నవ్వంది
వైయింబజిల్ల కంపుగొడితె
అదివాల్లా మనము ఆశ్చర్యకథామము
రైల్వలొకరాల కుక్కలెలిది.

పాలిపోకలకు నేలనిద్రవ్యమ్యు
కట్టికొరెనమ్మ కచ్చకేయ
ఫీపుకుక్కలాంటి సియ్యుడి పోకంటు
చాలదాంటు? కంగ చావదాంటు?

ఎవడు గురువునీకు? ఎవ్వోటచివావు?
ఏమిపాసయావు? ఏదిలేది
యింత తెలివినీకు ఏదేవుడిచ్చాడు?
దిన్నపోయి వచ్చి ఫీపుకుక్క.

కిరసనాయి

సిక్కుకుపిసిచ్చి తెట్టిగారంగట్టా
కొరసనాయిగొంటు క్రిందటోరం
యెక్కుకెక్కుచు వచ్చిపోమిట్టికు
కిరసనాయికే లేదివలె.

ఇదీ లోకవృత్తం

(4 వ పేజీకొరం)

పాలన వెన్నుచిగా జరిపించే రా క్య క ను
వహించింది.

కాంగ్ ధనివృత్తును సమితి కార్యకర్తల
సాయంతో దిద్దడానికి, కొన్ని ఆ ఫీ కా
రాజ్యాలకు ఒక కమిటీగా ఏర్పడి, అందులో
ఇందియానుకేర్నీ, దానిద్వారా కాంగ్లో
సవ్యంగా వ్యవహారాన్ని జరిపించవలెనని
యోచన చేస్తున్నది.

కాంగ్ ఉదంతంపలన రెండు పాకాలు
నేర్పబడినవి. వ్యవహారాలకు దారితీసే కిక్కు
లను కాలనీలకు ఇవ్వకపోతే, పెత్తనాన్ని
విస్మరించే దేశానికి ఎటువంటి అవకాశం గలి
గేదీ తెలిసిపోయింది. అట్లే, వ్యవహారాలపాధి
కారాన్ని పొందవలెనని కాలనీ బహుశాయ
కత్వానికి అవుతే, తీరా వచ్చిన స్వరా
జ్యంలో వ్యక్తియైనా జవానకే ఎంత ఉత్త
ద్రవం కలిగేదీ పుష్టమైనది.

అందువలన సమితిలో గలగల ఆనేక
తీర్మానాలు ఆమోదించబడుతున్నవి. మునుపు
కాలనీలన్నీ విముక్తిగావలెననే త్రుతిపాదన
వెల్లింది. ఇప్పుడు, కాలనీలలో వెంటనే
రంగుభేదం రద్దుగావాలనీ, కాసనపూర్వకంగా
సర్వసమానత్వం అమలుగావాలనీ తీర్మానిం
చారు. ధర్మకర్తలుగా పాలించే రాజ్యాలు
తమ కాలనీలలో వెంటనే తగినవారికి కిక్కు
నిచ్చి వ్యవహారాల వారికి అప్పగించి తరలి
రావలెనని కూడా తీర్మానించారు. ఈ తీర్మా
నాల సారాంశాన్ని ఆంగ్లేయులు హర్షిం
చారుగానీ, నిల్చు-నిదానం లేకుండా ఇవన్నీ
ఇప్పుడే కావలెనంటే ఆయ్యోకనులు గాననీ
మాత్రం అన్నారు.

వ్యూహంగా విహించిన పాం ది న
ప్రెంచికాలనీలకు తమ జోక్యంవ్వరా ఆర్థిక
రియా సమస్యను తరిమివేయవలెనని ఉత్సా
హాన్ని ప్రదర్శించినది. దీని తరువాతం ఏమవు
తుందో చూడవలెను. ఈ లోగా ఆర్థికరీయా
ని మోచన దినోత్సవాలునే నామకరణంతో
స్థాపిస్తుంటే, నామకరణం ఈరీతింపులు
తీయగా, ఆం దో క న లో పాల్గొన్నవారికి
రక్షకభటులకు ఘర్షణలు జరిగి, అనేకులకు
గాయలు తగిలినవి. ఫ్రెంచి పెత్తనంనుంచి
ఇదివరకీ విహించిన పాం ది న కునీషియా
కృధాని బూర్జువా వ్యవస్థలో ఆర్థికరీయావ్యవ
సాయకులకు ఒక పూర్వరకే నేను: ‘త్వర
తడి, నైకా సాయంపొంది, గొడవచేయకండి.
కొంచెం బాగ్రత్తగా వడవండి.’ ఆర్థికరీయాకు
వ్యవహారాల నివ్వడానికి దీగాతే (ఫ్రెంచి
తీయంత) సిద్ధమైతాడు; దానికి ఎదురుతిరిగి
జవరల్ సలాఫ్ ఫ్రెంచి నియంతరించిన విరు
తుకడినాడు. ‘ఫ్రెంచి రాజ్య కారం
గామీదవున్నది. ఆర్థికరీయా వ్యవహారం నా
యిష్టంవచ్చినట్లు సాగిస్తాను’ అని నియంత
దీగాతే సమాధానమిచ్చాడు. ఈ విధంగా విప
రీతవాదుల మైపునంటే, అతివాదులమైపునంటే
ఫ్రెంచి నియంతరించిన ఒత్తిడి పూర్తియింది.
దీనివలననే తర్యసమానంగా ఆర్థికరీయా సమస్య
త్వంగానే తరిమివేయవలెనని కావచ్చు.

కర్నూలు రాష్ట్రంలోని కర్నూలుకున్నది.

అమెరికన్లు మిలిటరీ కన్నుగడవ్వారా క్యూబా
లోని తమ మిలిటరీ ఆక్రమణనుంచి క్యూబా
మీదకడి, దాని స్వాతంత్ర్యాన్ని హరించడా
నికి సంబంధించిన క్యూబాకేసుకు విశ్వ
రాజ్యసమితిలో ఫిర్యాదువచ్చింది. అఫల
అమెరికా రాజ్యవ్యవస్థలో, క్యూబాకు
కమ్యూనిస్టురాజ్యం మిలిటరీ సాయంతోనే
అమెరికా ఆక్రమణాన్ని క్యూబాకేసు నైగా
వరరాజ్యపు కీలుబొమ్మలవ్వారా అమెరికా
ఖండంలో రాజ్యాలు వడిపించేయత్నాలు
జేస్తున్నది గనక ఖబర్దార్ అని ఆ మెరికా
పెద్ద గొడవకేసింది.

ఇంతలో కామ్రెడ్ కృపావత్ అనగా:-
‘అమెరికన్లు క్యూబామీదకడ దుమికితే రెండు
రాకెట్లు పాయానికి వెళ్ళగలవని కూచన
ప్రాయంగా అన్నానేగాని అంతవరకీ నిజంగా
జరగవలెనని నా సంకల్పంగాదు. అట్టి తరస్సి
తీసి అమెరికన్లు కిల్చించరని భావిస్తున్నాను.’
ఇతోధికమైన రాజకీయ ప్రావీణ్యంతో
క్యూబాను అమెరికన్లు మరలించుకోగలరని
ప్రార్థిస్తుంటే అంటున్నాడు. నిజమే,
అయితే, కాని అట్లే ప్రావీణ్యం-ఏమాత్రం
లోనూ దొరకేదాగాదీ!

అమెరికాలో ఆధ్యక్ష కదవికి జరిగే
పోటీలలోనే ఉత్పరకృతా వున్నది. ట.
రెండు దశాబ్దాలక్రితం యాల్ఫ్రెడ్ ఎన్నికల
వ్యవహారం, 1952-56 లలో ఎన్ ఎన్నికల
వ్యవహారం, వుండినచూ ఇప్పుడు లేదు.
అయితే, నిక్సన్, కెన్నెడీలలో కెన్నెడీలే
మెరుగని అంటున్నాడు. కాని ఫలితాన్ని
జోష్యం చెప్పుడానికి అనుభవజ్ఞులైన ఎన్నికల
బోర్డుమీటలు నైతం భయపడుతున్నారు.
ఈజ్యోతికాస్త్రజ్ఞులలో మహామేటియందగిన
డాక్టర్ గాలి వే మా దా ‘కృష్ణమండోయ్
చెప్పుడం ఎవరు వెళ్ళేది?’ అని అంటు
న్నాడట.

ఈ ఎన్నికల సంబంధం కేలవంగా వుండ
డానికి కారణం ముఖ్యమంత్రియైన ఇంద్ర
కూమార్ గా చెప్పుకోవచ్చు. వాటిలో పార్టీ
భేదాలు వలెంచి చాలాకాలమైనది. భేదాలు
పోయినా పార్టీలు మిగిలినవి.

ఇకపోతే కెన్నెడీ కాఫలికొనక ఆరడికి
ప్రావీణ్యంలు ఎట్లా వోటిస్తాడో అనే

గడలిదవున్నది. తన మైఖేలాలో లింగాయ
కులు, అన్యతాలో మరొకరిని తెగలవారు ఇత
రలమీద చూచే వైఖరికొప్పు ఇదేమి ఉన్నదో
మెనరి రేకాలు, కాబట్టే ఎంతైనా వంత
స్వంగావచ్చును; క్రమంచలలో వాటికత్తి
ఎంత గొప్పవైనా కావచ్చును కాని ఇటు
వంటి తరీక్ వచ్చినపుడు ఆ రాజ్యాలు
చెప్పురాని చిట్కాలు వచ్చితుంటవి.

అందువల్లనే, మనమీదావనం తరివర్తన
చెందడం ముఖ్యం, అస్తిపాస్తుల పెంకం
కంటేనూ, మనమీద ఇది పారమే.

మహాకాంతియంతగా మహామృతి ఆధ్వ
ర్యాన వ్యవహారం పాధించి, చిల్లరమల్లర సమ
స్యలపై కొట్టుకొచ్చుతున్నాము. కృపలాపి
హాస్యానికి ఒక తర్వాతం ఇట్లువెను: ‘ఎడటి
వారిని చూసించవద్దని గాంధీజీ మనశోర్థును
గాని మనలోమనం కలకొంచవద్దని ఆయన
అన్నాడా?’

ఇది వాస్తవంగా శరీరంవలనవ్య. ఒక
వ్యక్తి, ఒకదేం పైకిపోతున్నాడంటే, అందుకు
తగినట్లుగా బుద్ధిలోదాహురావలెను. లేకుంటే
అన్నీ చిక్కతే.

సర్వరాష్ట్రపేట నమి కోర్టులో

O. S. 11 of 53. E. P. 260 of 59.
The State of Andhra Pradesh re-
presented by Collector - Guntur.
—D. H. R.

(1) ముటుమారి కెంటింగ్ కేసులరావు S/o
అడ్మినిస్ట్రేటరు
—J. D. R.

యీ వెంటలలో గవర్న మెంటువారికి నీవు
వెల్లించవలసిన పాతకుస్తాంపు మ్యూటిరాతకు
సామ్యుత నీవైన వారింటు అమలుజరుపుటకు
వై వెంటలన ఏటి వన చాఖలుచేయగా నీ
ఆక్షేపణమిత్తెం 12.11.60 తేదీ వాయిదా
చేసినారు. వాయిదాలో ఈ కలు 11 గలెత్త
వై కోర్టువారి యెదుట నీవు వ్యయంగాగానీ,
వకీలుగారిద్వారాగానీ హాజరై నీ ఆక్షేపణ
లను తెలుపుకోవలయును.

—యం. వి. హనుమంతరావుపంతులు,
గవర్న మెంటు సీడత.

మా అనుభవం-మీ లాభం....

పిల్లల దినర్, స్లీప్ వ్యాధులకు చికిత్స చేయడంలో
దాదాపు 80 వందవర్షాలుగా పొందిన అనుభవంతో
జమ్మివారు సరిగా వ్యాధిని నీరూపణచేసే వెంటనే
వ్యాధిని నీరూపించడానికి సరియైన సలహా
నివ్వగలరు. మీ పిల్లల లేవర్ వరకీ
చెయించండి. జమ్మివారి డాక్టర్
మీ నమీవంలో గల వద్ద
టాపిక్ ప్రసారం వస్తారు.
అయిన పర్యటన కార్య
క్రమం కోసం
వ్రాయండి.

జమ్మివారి
జమ్మి వెంకటరమణయ్య అండ్ సన్స్
జమ్మి వెంకటరమణయ్య అండ్ సన్స్

ప్రాంతం: పునగంటిపాటిపల్లి - విజయనగరంజిల్లా.
132/1, మహాత్మా గాంధీ స్ట్రా - కలకత్తా.
17/283, హిందీపల్లి - గాంధీనగర్ - ఐటిఎం హిందీపాస్టా-విజయనగరం.

